VĚTRNÍK

červenec - srpen 2025 ročník LVIII.

ZPRAVODAJ MĚSTSKÉHO ÚŘADU
VE VYSOKÉM NAD JIZEROU

Důležité kontakty:

Lucie Vaverková Strnádková – starostka: **724 178 338, 723 092 451**
Jaroslav Nechanický – místostarosta: **724 180 027, 605 976 887**

Kalendář nejbližších akcí

2. 8.	11:00	Vysocká pouť	louka mezi apartmány Šachty a Bufetem u Zdeničky
3. 8.	11:30	JEFIS – DUO – koncert	Sbor ThDr. Karla Farského
3. 8.	13:00	Herní odpoledne pro děti	městský park
3. 8.	17:00	Pohádka naruby – loutková pohádka	divadlo Krakonoš
7. – 9. 8.		Keltská noc – hudební festival	Šachty
9. 8.	6:00	Pochod Věnceslava Metelky	Masarykova škola Sklenařice
17. 8.	10:00	Vysocká časovka – cyklozávod	Podbozkov- nám. Dr. K. Kramáře
23. 8.	14:00	Pohádkový park	městský park
30. 8.	8:30	Nohejbal	hřiště u školy ve Sklenařicích
30. 8.	9:00	Po pramenech na Vysocku – pochod	divadlo Krakonoš
6. 9.	9:30	Okolo Petruškových vrchů – přespolní běh	Šachty
20. 9.	18:00	Podzimní hraní U Lípy	Penzion U Lípy Stará Ves
26. 9.	18:00	Madagaskar – cestovatelská přednáška	městský úřad
3. - 11. 10.		Krakonošův divadelní podzim	divadlo Krakonoš

Zprávy z města

8. RM dne 26. května 2025

RM schvaluje

- pronájem části pozemku ppč. 2502/5 v k. ú. Sklenařice (část přiléhající k ppč. 804/3 v k. ú. Sklenařice) paní Heleně Cihelkové, Univerzitní 686/14, 108 00 Praha 10, pro účely občasné vykládky, nakládky a parkování vozidel stavby po dobu výstavby objektu na pozemku ppč. 804/3 v k. ú. Sklenařice za cenu 5 Kč/m²/den, zároveň pověřuje zaměstnance města Ing. Veroniku Havelkovou vypracováním nájemní smlouvy a starostku města Mgr. Lucii Vaverkovou Strnádkovou jejím podpisem.
- hodnotící komisi na vyhodnocení žádostí o přidělení příspěvků (grantů) z rozpočtu města na 2. pololetí 2025 ve složení: Mgr. Jan Čech, MUDr. Lenka Tylová, Bc. Aleš Havelka, Ing. Veronika Havelková, Bohdan Blažek a jejich náhradníků ve složení: Jitka Duštírová, DiS., David Nosek, Ondřej Nosek, Lukáš Pastorek a Bc. Martin Hlůže.
- poskytnutí mimořádných odměn ředitelům příspěvkových organizací zřízených městem Vysoké nad Jizerou (MŠ Vysoké nad Jizerou a ZŠ Vysoké nad Jizerou) za 1. pololetí 2025 dle přílohy.
- čerpání finančních prostředků ve výši 150 000 Kč z rezervního fondu ZŠ Vysoké nad Jizerou za účelem dalšího rozvoje své činnosti (na pořízení dvou interaktivních panelů ActivPanel 9 včetně jejich instalace).
- ve smyslu ustanovení § 123 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném zně-

ní, za předškolní vzdělávání na školní rok 2025/2026 v MŠ Vysoké nad Jizerou úplatu ve výši 450 Kč za měsíc.
- ve smyslu ustanovení § 123 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění, za školní družinu na školní rok 2025/2026 v ZŠ Vysoké nad Jizerou úplatu ve výši 100 Kč za měsíc.

RM bere na vědomí

- informaci o vyhlášení výzvy k předkládání žádostí o přidělení finančních příspěvků (grantů) z rozpočtu města na 2. pololetí 2025 na kulturní a sportovní akce, volnočasové aktivity, vzdělávání, činnost zájmových sdružení a místních spolků a na rozvoj a podporu cestovního ruchu a pověřuje starostku města Mgr. Lucii Vaverkovou Strnádkovou zveřejněním výzvy.

9. RM dne 10. června 2025

RM schvaluje

- prodloužení pronájmu části pozemku ppč. 1660/16 v k. ú. Vysoké nad Jizerou o výměře 285 m² za účelem zahrádkářského využití Ireně Madnrykové, Vysoké nad Jizerou 366, 512 11 Vysoké nad Jizerou. Doba pronájmu bude prodloužena o 5 let, tj. do 30. 9. 2030 za cenu 1 000 Kč/rok, zároveň pověřuje zaměstnance města Ing. Veroniku Havelkovou vypracováním dodatku k nájemní smlouvě a pověřuje starostku města Mgr. Lucii Vaverkovou Strnádkovou jejím podpisem.
- pronájem bytu 1+kk v 1. NP v domě s pečovatelskou službou paní Žofii Foubík a pověřuje zaměstnance města paní Ivu Havelkovou sepsáním nájemní smlouvy.
- nájemné v tomto bytě v č. p. 359 ve Vysokém nad Jizerou (dům s pečovatelskou službou) ve výši 50 Kč/m².
- přidělit byt v 1. NP (po provedení rekonstrukce) v č. p. 28 ve Vysokém nad Jizerou (1+1) panu MUDr. Vlastimilu Tylemu a pověřuje starostku města Mgr. Lucii Vaverkovou Strnádkovou podpisem nájemní smlouvy.
- přidělit byt v přízemí v č. p. 28 ve Vysokém nad Jizerou (1+kk) slečně Tereze Nipčové a pověřuje starostku města Mgr. Lucii Vaverkovou Strnádkovou podpisem nájemní smlouvy.
- postoupení nájmu bytu (s ohledem na investice do vybavení, úpravy bytu a údržby) ve 2. NP v č. p. 8 ve Vysokém nad Jizerou Tomáši Josífkovi a Veronice Slánské a pověřuje starostku města Mgr. Lucii Vaverkovou Strnádkovou podpisem nájemní smlouvy.
- uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene - služebnosti na stavbu č. IV–12–4020226/005 SM, Vysoké nad Jizerou, Věnceslava Metelky č. p. 248 – kNN na ppč. 2253/5 v k. ú. Vysoké nad Jizerou, se společností ČEZ Distribuce, a. s. Děčín a pověřuje starostku města Mgr. Lucii Vaverkovou Strnádkovou podpisem této smlouvy.
- uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene - služebnosti na stavbu č. IV–12–4020226/005 SM, Vysoké nad Jizerou, Věnceslava Metelky č. p. 248 – kNN na ppč. 2222/12 v k. ú. Vysoké nad Jizerou, se společností ČEZ Distribuce, a. s. Děčín a pověřuje starostku města Mgr. Lucii Vaverkovou Strnádkovou podpisem této smlouvy.
- umístění stavby opěrné zdi na pozemku ppč. 14/2 v k. ú. Stará Ves u Vysokého nad Jizerou (investor Bc. Bohumíra Martínková, Pilovská 2026, Újezd nad Lesy, 190 16 Praha 9), zpevňující komunikaci na uvedeném pozemku, která se napojuje na komunikaci na ppč. 1323 v k. ú. Stará Ves u Vysokého nad Jizerou a pově-

řuje místostarostu města Ing. Jaroslava Nechanického vyřízením této záležitosti.
- povolení výjimky z počtu dětí v MŠ Vysoké nad Jizerou na školní rok 2025/2026 na 28 dětí na jednu třídu, celkem tedy 56 dětí v celé MŠ Vysoké nad Jizerou.

RM bere na vědomí

- informace o konání Vysocké pouti 2025 a jejím přesunu na louku (pozemky města) u bývalého lyžařského areálu Větrov z důvodu provádění stavby: rekonstrukce silnice II/290 a provádění inženýrských sítí v této silnici a dopravním omezením v okolí náměstí Dr. Karla Kramáře.

RM neschvaluje

- poskytnutí finančního příspěvku pro rok 2025 na činnost společnosti Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených v ČR, z. s., Barákova 23, 796 01 Prostějov, IČ: 47922281 a pověřuje starostku města Mgr. Lucii Vaverkovou Strnádkovou vyřízením této záležitosti.

Městské zastupitelstvo dne 26. května 2025

ZM schvaluje

- zápis z veřejného zasedání zastupitelstva města ze dne 24. 2. 2025.
- rozpočtové opatření č. 2/2025 a pověřuje paní Ivanu Plichtovou provedením těchto schválených změn v rozpočtu města Vysoké nad Jizerou.
- účetní závěrku města Vysoké nad Jizerou za rok 2024.
- Závěrečný účet města Vysoké nad Jizerou za rok 2024 a souhlasí s celoročním hospodařením města Vysoké nad Jizerou za rok 2024 bez výhrad.
- sjednání a přijetí úvěru ve výši 7 000 000 Kč pro účely poskytnutí půjčky v celkové výši 7 000 000 Kč městské společnosti Skiareál Šachty, s.r.o. na 7 let s čerpáním úvěru do konce roku 2025 a splácením od ledna 2026 bez zajištění, s úrokovou sazbou 3,79 % a pověřuje starostku města podpisem úvěrové smlouvy s Českou spořitelnou, a.s.
- smlouvu o zápůjčce mezi městem Vysoké nad Jizerou a městskou společností Skiareál Šachty, s.r.o. v předloženém znění.
- odměnu paní starostce Mgr. Lucii Vaverkové Strnádkové ve výši 50 000 Kč.
- obecně závaznou vyhlášku o odpadech (doplnění dřevního odpadu mezi odpad tříděný).
- schvaluje vydání změny č. 1 Územního plánu Vysoké nad Jizerou opatřením obecné povahy po ověření, že změna č. 1 Územního plánu Vysoké nad Jizerou není v rozporu s Politikou územního rozvoje České republiky v platném znění, Zásadami územního rozvoje Libereckého kraje ve znění aktualizace č. 1, se stanovisky dotčených orgánů a stanoviskem Krajského úřadu Libereckého kraje a dále, že nebyly řešeny žádné rozpory.

ZM rozhoduje

- o námitce č. 1 (podatel Pavel Šalda) ke změně č. 1 ÚP Vysoké nad Jizerou způsobem, že se námitce vyhovuje.
- o námitce č. 2 (podatel Petr a Zuzana Nedomlelovi) ke změně č. 1 ÚP Vysoké nad Jizerou způsobem, že se námitce vyhovuje.
- o námitce č. 3 (podatel Sebastian Straka) ke změně č. 1 ÚP Vysoké nad Jizerou způsobem, že se námitce vyhovuje.
- o námitce č. 4 (podatel Jan a Nicola Čechovi) ke změně č. 1 ÚP Vysoké nad Jizerou způsobem, že písemnost označená jako námitka č. 4 nebyla uplatněna v řádném termínu.

- o námitce č. 5 (podatel GasNet, s.r.o.) ke změně č. 1 ÚP Vysoké nad Jizerou způsobem, že z obsahu námitky nevyplynul žádný požadavek.

ZM bere na vědomí

- plnění rozpočtu města Vysoké nad Jizerou k datu 30. 4. 2025.
- připomínku č. 1 (podatel P&P spol. s r. o., projektové a stavebně montážní práce), které se vyhovělo, a proto vyvolala úpravu dokumentace změny územního plánu.
- „Zprávu o činnosti Rady města Vysoké nad Jizerou za období od 30. 1. 2025 do 19. 3. 2025“.

Zprávy vedení města

PODĚKOVÁNÍ

SKIAREÁL ŠACHTY děkuje Lence a Josefu Kučerovým za finanční dar ve výši 100 tisíc korun. Zbývající finanční prostředky získané od TJ Vysoké nad Jizerou byly po odečtení daně rozděleny mezi fotbalový oddíl a oddíl gymnastek TJ Vysoké nad Jizerou.

Mgr. Lucie Vaverková Strnádková

Veřejné osvětlení

V jednom z minulých čísel Větrníku jsme vás informovali o získání dotačních prostředků na rekonstrukci veřejného osvětlení za účelem úspor do programu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR EFEKT NPO 1 2022 komponenta 2.2.2. s názvem projektu „Obec Vysoké nad Jizerou – EFEKT III“.

Celá akce spočívala v provedení **rekonstrukce osvětlovací soustavy ve Vysokém nad Jizerou, Tříči, Sklenařicích a Staré Vsi** (celkem 345 osvětlovacích bodů) s využitím úsporného řešení díky technologii LED svítidel včetně úpravy rozvaděčů. Provedením celé akce by mělo dojít k úspoře zhruba 75 % nákladů na el. energii. Dotační prostředky ve výši 2 131 500 Kč jsme obdrželi a celkové náklady akce byly ve výši 4 050 052,71 Kč včetně DPH. Celá akce je již kompletně dokončena. Veřejné osvětlení svítí v tuto chvíli celou noc, a to z důvodu provádění kontrolních měření po dobu jednoho roku a prokázání výše uvedené úspory nákladů na elektrickou energii. Největší odběr el. energie je vždy při rozsvícení a po dobu provozu je minimální. V čase od půlnoci následně dochází k útlumu svitu na jednotlivých lampách. Proto vychází ekonomicky lépe svítit po celou noc.

Rekonstrukce silnice a inženýrských sítí

Již od dubna řadu z nás obtěžuje stavební ruch okolo hlavní silnice II/290 (hlavní silnice protínající naše město od severozápadu k jihovýchodu). Tento kalendářní rok dochází v rámci celé akce k rekonstrukci našeho páteřního vodovodu, dobudování kanalizačního řadu od muzea k drogérii a výstavbě nové dešťové kanalizace od Skiservisu Nedomlel až do městského parku, kde

je dešťová kanalizace zakončena v retenční nádrži o objemu přes 200 m³. Hlavním dodavatelem stavby je společnost M - Silnice a. s., Pardubice, která si nasmlouvala na provedení inženýrských sítí společnost Stavby Flamberg s. r. o., Hostinné. V současné chvíli je položeno více než 600 m vodovodního řadu v hlavní silnici, nová část vodovodního řadu od divadla ve směru k hlavní silnici (to v původním plánu nebylo, ale stávající vodovod je na několika místech v kolizi s novou dešťovou kanalizací), je téměř dokončena splašková kanalizace od muzea k drogérii a dešťová kanalizace je přivedena z prostor parku (retenční nádrž je již hotova) k bývalé drogérii u hlavní silnice. Stavba je velkého rozsahu a bohužel každý den nám všem přináší nějaká překvapení (ať už je to objev nadzemních částí hydrantů ve výkopech, zborcené uliční vpusti nebo kanalizační šachta, případně kolize naplánovaných sítí s těmi stávajícími). V následujících měsících bude pokračováno ve výměně vodovodu (ten stávající vypadá na oko v pořádku, ale u jednotlivých sekčních ventilů, případně vodovodních uzávěrů bohužel protéká a stav samotných vodovodních přípojek je již v havarijním stavu) a bude dobudována dešťová kanalizace. Objízdná trasa v průběhu srpna bude svedena k náměstí okolo budovy divadla a bývalé pošty. O objízdných trasách na Sklenařice v době, až stavba postoupí směrem od náměstí bude teprve jednáno.

Postupně dochází k přepojování starého vodovodu na nový, to se bohužel neobejde bez občasných odstávek vody v celém městě, neboť stávající vodovodní síť obsahuje pouze malé množství ventilů, které by umožňovaly zavřít vodu jen v některých částech města. Tyto ventily jsou postupně doplňovány na novém vodovodním řadu tak, aby v budoucnu nemusela být v časech odstávky většina města. Za občasné výpadky v dodávce vody se omlouváme, ale snažíme se jejich počty eliminovat.

Informace o podaných žádostech o dotace

Na začátku roku byla podána žádost o dotační prostředky ve výši 300 000 Kč na Ministerstvo zemědělství ČR v programu Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků pro rok 2025, a to na akci **Obnova oplocení hřbitova – 4. etapa (oplocení hřbitova dokončení směrem k horám a část k fotbalovému hřišti – zhruba polovina zbývající délky k rekonstrukci).** Bohužel žádosti nebylo vyhověno a dotační prostředky neobdržíme. Na stejnou akci byla podána žádost o dotační prostředky z Dotačního fondu Libereckého kraje do programu 2.1 Program obnovy venkova a ani zde se nepodařilo dotační prostředky získat. Pokračování v rekonstrukci oplocení bude realizováno až v příštích letech.

Začátkem března byla podána žádost o dotační prostředky z Dotačního fondu Libereckého kraje z programu 8.2 Podpora ochrany přírody a krajiny na **ošetření Žantovy lípy** (v rámci této akce by mělo dojít k výrazné redukci objemu koruny, v souladu s platnými standardy, formou sesazovacího řezu (SZ-RS), kterým bude obráno 40-50 % celkového objemu koruny), s celkovými náklady 69 800 Kč včetně DPH (bylo požádáno o 34 900 Kč). Dotační prostředky v rámci tohoto programu obdržíme.

Již v předloňském roce byla podána žádost o dotační prostředky na Ministerstvo vnitra ČR, GŘ HZS ČR do programu 014D26 Dotace pro jednotky SDH obcí na pořízení **nového dopravního automobilu pro JSDHO Vysoké nad Jizerou.** Celkové výdaje akce jsou předpokládány ve výši 1 300 000 Kč včetně DPH. Z GŘ HZS ČR jsme již

obdrželi registraci akce s tím, že bychom měli obdržet dotační prostředky ve výši 450 000 Kč. Na pořízení DA bylo požádáno rovněž o dotační prostředky z Libereckého kraje v programu Dotace jednotkám PO obcí LK k programu Ministerstva vnitra ČR, a to ve výši 300 000 Kč. Dotační prostředky obdržíme, dokonce již přišly finanční prostředky na účet města. Vozidlo by se mělo již ve velmi krátké době objevit v garáži naší výjezdové jednotky.

Dále byla podána žádost o dotační prostředky v oblasti požární ochrany do programu Podpora jednotek požární ochrany obcí Libereckého kraje Dotačního fondu Libereckého kraje. Žádost se týká pořízení **dýchací techniky kompatibilní s technikou používanou s HZS Libereckého kraje, konkrétně čtyřmi komplety dýchací techniky Dräger**, které mají stát 193 572 Kč, a bylo požádáno o 96 786 Kč. Finanční prostředky z dotačního programu obdržíme.

Další žádost o dotační prostředky byla podána do Dotačního fondu Libereckého kraje v oblasti cestovního ruchu do programu **Infrastruktura cestovního ruchu.** Žádost se týká pořízení **nabíjecí stanice pro elektrokola s příslušenstvím a se stojanem ve Vysokém nad Jizerou**, která má stát 110 000 Kč, a bylo požádáno o 55 000 Kč. Finanční prostředky z dotačního programu obdržíme.

Poslední žádost o dotační prostředky byla podána do Dotačního fondu Libereckého kraje v oblasti ochrany vod a rozvoje vodohospodářské infrastruktury, programu Fondu ochrany vod. Žádost se týká pořízení **Obnovy vodovodního řadu v silnici II/290 ve Vysokém nad Jizerou.** Kompletní cena za provedení akce je více než 5,5 milionu Kč. Na tuto akci obdržíme dotační prostředky ve výši téměř 2 000 000 Kč.

Ing. Jaroslav Nechanický,
místostarosta města

Zdravotnictví

50 let Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie – devadesátky

Po revoluci v roce 1989 se otevřely hranice i obzory. Do Vysokého dorazil svěží vítr – lékaři mohli konečně cestovat, učit se nové postupy a navazovat kontakty se světem. Jenže euforii brzy vystřídala tvrdá realita. Devadesátá léta přinesla Ústavu chirurgie ruky jedno z nejtěžších období – privatizaci, obavy o budoucnost a zdlouhavou rekonstrukci. Druhý díl série o historii nemocnice zachycuje roky plné nejistoty, ale i odhodlání, díky němuž Ústav vstoupil do nového tisíciletí silnější než kdy dřív.

Posila lékařského týmu

Klíčový revoluční rok 1989 s sebou přinesl spoustu změn, které samozřejmě zasáhly i fungování vysockého Ústavu plastické a rekonstruktivní chirurgie ruky. Vyšší kapacita lůžek, na konci osmdesátých let dosahující počtu 75, vyžadovala i rozšíření lékařského personálu.

V létě 1989 tak nastoupil MUDr. Vlastimil Tyle zaměřující se dnes zejména na problematiku Dupuytrenovy kontraktury a onemocnění nebo poranění týkající se šlach. „Původně jsem pracoval jako obecný a dětský chirurg. Protože mě ale zajímala chirurgie ruky, našel jsem si kurz u primáře Dlabala. Ten mi následně nabídl pracovní místo," přibližuje

MUDr. Tyle své začátky v tomto oboru. Ačkoli původně působil v Praze, Vysoké nad Jizerou a okolí znal již dříve. „Zdejší prostředí pro mě nebylo neznámé. Ve Sklenařicích jsme s manželkou měli přátele, takže jsme sem jezdili lyžovat. A trávili jsme tu často i letní dovolenou. Navíc jsme odchod z Prahy plánovali," vysvětluje. Na primáře Dlabala vzpomíná s velkým respektem. „Byl to bohem políbený chirurg, rád jsem ho během operace sledoval. Navíc měl dar, že během zákroků dokázal zároveň vzdělávat své kolegy. To já neumím, při operaci se potřebuji plně soustředit."

Po rozpadu Okresního ústavu národního zdraví Semily po roce 1989 získala nemocnice od ledna 1992 právní subjektivitu a začala samostatně hospodařit. Zřizovatelem se stal Okresní úřad Semily a nově získaný název Ústav chirurgie ruky a plastické chirurgie nese dodnes. Jeho samostatnost zaměstnanci vítali s vidinou dalšího rozvoje. „Pro mě je svoboda absolutní hodnota, takže jsem za revoluci byl vděčný," říká MUDr. Tyle. „Necítil jsem to jako existenční ohrožení, změna nabízela příležitost k dalšímu růstu. Vždycky jsme tu fungovali samostatně a v úzkém kolektivu, takže o budoucnost nemocnice jsem se nebál," dodává.

MUDr. Vlastimil Tyle, který v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie působí již od roku 1989

Nemocnice na prahu privatizace

Po rekonstrukci v osmdesátých letech, kdy proběhlo rozšíření lůžkové části, bylo v devadesátých letech nutné zmodernizovat operační sály. Náklady měla pokrýt dotace od státu. V roce 1994 se tedy začaly plánovat změny. Přestože se celostátně rozbíhala privatizace ve zdravotnictví, Ústavu se neměla dotknout.

O rok později došlo k zásadní změně ve vedení, protože se rozhodl odejít primář docent Dlabal společně s manželkou Věrou. „Můj muž vždycky tvrdil, že každý má vědět, kdy skončit. A začít se věnovat něčemu dalšímu," vysvětluje rozhodnutí odejít z Vysokého MUDr. Dlabalová. „Manžel tíhnul k jižním Čechám. Postavili jsme si tam už dřív chatu, kam jsme jezdili. A tak jsme v roce 1995 odešli do Chotovin, kde se naskytla příležitost založit pracoviště zaměřené na chirurgii ruky," doplňuje.

Ve výběrovém řízení na post nového primáře zvítězila MUDr. Blanka Šinkorová, do té doby působící jako zástupkyně docenta Dlabala. Netušila, že před ní stojí velká výzva v podobě boje za udržení Ústavu ve stávající podobě. Zástupkyní primářky a velkou oporou v tomto nelehkém úkolu se stala MUDr. Alena Schmoranzová. Ve funkci vrchní sestry stále působila Iva Mejsnarová.

V červnu 1995 přišel nečekaný zvrat – nemocnice byla navzdory předcho-

Při vizitě v roce 1993, zleva MUDr. Blanka Šinkorová, MUDr. Karel Dlabal, vrchní sestra Iva Mejsnarová, MUDr. Ludmila Fialová, Milena Soukupová, Marie Ďoubalíková, Alena Chmelíková

zím ujištěním zařazena do privatizace. Zároveň už probíhala rozsáhlá rekonstrukce budov, a Ústav se tak ocitl pod tlakem ze dvou stran. Nové vedení stálo před zásadním rozhodnutím. Privatizace totiž přímo ohrožovala samotnou podstatu jeho činnosti – chirurgii ruky. A tak se tým vedení odhodlal k razantnímu kroku a požádal o vyjmutí Ústavu z privatizačního procesu. S pomocí odborných společností, Lékařské komory a Okresního úřadu v Semilech byl proces zastaven. Zejména díky vynikajícím výsledkům a pověsti nemocnice se podařilo ji z privatizace vyjmout a program chirurgie ruky zachovat.

Nemalou měrou k tomuto úspěchu přispěly primářka MUDr. Šinkorová a její zástupkyně MUDr. Schmoranzová, jak zdůrazňuje MUDr. Ludmila Fialová, která do Ústavu nastoupila v roce 1991. „Tehdy všechno musela řešit primářka Blanka Šinkorová s vydatnou pomocí zástupkyně Aleny Schmoranzové. Objížděly nejrůznější instituce a úřady, aby byla nemocnice z privatizace vyjmuta a obhájily její existenci. Stálo to hodně úsilí, ale Ústav v podstatě zachránily," objasňuje.

Rekonstrukce, která prověřila trpělivost i odhodlání

Následně mohly stavební práce probíhat bez přerušení, a tak se v letech 1995–1996 podařilo vybudovat pro

pacienty důstojné prostory v pavilonu B. Pavilon A se dočkal nové podoby. „Lůžka v pavilonu A byla zrušena, proto byl jejich počet snížen na 52. Pro zvýšení komfortu pacientů vznikly v pavilonu B dvou až třílůžkové pokoje," vysvětluje bývalá ředitelka Ústavu Ing. Marcela Škodová. Po ukončení této etapy se rekonstrukce pro nedostatek prostředků zastavila a nemocnice se ocitla v existenčním provizoriu. Přesto se v roce 1997 díky sbírce podařilo získat prostředky na zakoupení nového pojízdného rentgenového přístroje.

Komplikovanost celé situace úzce souvisela i s tím, že dlouhodobě onemocněl správce Ústavu Miloslav Koníř. Ve funkci ho poté v roce 1998 nahradila výše zmíněná Ing. Marcela

Od 90. let se zaměstnanci Ústavu pravidelně účastní volejbalového turnaje plastických chirurgů pořádaného Českou společností plastické chirurgie, který se koná každoročně v červnu snímek zachycuje účastníky turnaje v roce 1994

Fasáda nemocnice byla v roce 1999 kompletně obnovena

Škodová. Ve stejném roce vznikl státní návrh sítě zdravotnických zařízení, jimž bylo doporučeno uzavřít smlouvy se zdravotními pojišťovnami. Pro nemocnici to znamenalo další klíčové rozhodnutí s dopadem na její budoucnost. Ústav opět podpořily odborné společnosti – především Společnost plastické chirurgie, která zdůraznila význam specializovaného pracoviště zaměřeného na léčbu poškozené ruky.

Ministerská komise následně doporučila sjednat smlouvu se všemi zdravotními pojišťovnami na akutní lůžkovou péči v rozsahu 52 lůžek na období pěti let. Díky tomuto rozhodnutí mohla nemocnice smlouvy s pojišťovnami skutečně uzavřít, a zajistit tak svou další existenci. Po období nejistoty se v Ústavu zklidnila atmosféra a lékaři i ostatní zaměstnanci opět získali elán do práce.

Završení rozsáhlé přestavby areálu

Nemocnici se následně podařilo získat dotaci na dokončení rekonstrukce, díky níž mohl vzniknout moderní komplex operačních sálů a centrální sterilizace. Úpravami prošel i spojovací koridor mezi jednotlivými budovami. Na podzim roku 1999 byla rozsáhlá přestavba završena.

Pavilon A, tedy provozní budova, získal uzavřený sálový komplex se dvěma klimatizovanými operačními sály a zázemím odpovídajícím nejmodernějším požadavkům. Součástí byly také převazovna a plně vybavené rehabilitační pracoviště zaměřené na léčbu poraněné ruky. V přízemí našly své místo administrativní kanceláře, rentgen, čekárna pro pacienty, ambulantní a zákrokový sál i vyšetřovny. V suteré-

nu pak vznikla nová kuchyně, provozní zázemí a centrální sterilizace.

Zrekonstruovaným zastřešeným koridorem se procházelo do budovy B, kde byly umístěny maximálně třílůžkové pokoje pro pacienty, sesterny, další vyšetřovny a jídelny. „V roce 1999, kdy nemocnice slavila sté výročí svého založení, navíc dostala nový kabát nátěrem fasád. Další významnou akcí byla oprava komunikace a chodníků v areálu Ústavu. Při této příležitosti jsme také zrenovovali rozvody tepla a vody k pavilonu B," popisuje Ing. Marcela Škodová rozsáhlé úpravy, díky nimž se přispělo k efektivnějšímu fungování zařízení. Poslední akcí této etapy, vedenou primářkou MUDr. Blankou Šinkorovou, byla modernizace kotelny, kdy se vytápění tuhými palivy nahradilo plynovým topením.

Drobná osoba, velká osobnost

Všechny výše zmíněné úspěchy, leckdy tvrdě vybojované, se pojí s primářkou MUDr. Blankou Šinkorovou. Primariát převzala v těžké době a bez nadsázky nemocnici zachránila. Díky jejímu mimořádnému pracovnímu nasazení a oddanosti Ústavu na ni v podstatě každý, kdo je s ním spjatý, dodnes vzpomíná s úctou a vděčností.

Svůj profesní život s Vysokým nad Jizerou spojila už v roce 1966, kdy jako čerstvá absolventka Lékařské fakulty v Hradci Králové nastoupila na umístěnku do tehdejší Státní léčebny kostní tuberkulózy. Byla nejmladší lékařkou v širokém okolí – studium dokončila v necelých třiadvaceti letech. A přesto si velmi brzy získala respekt i důvěru kolegů.

Již během předatestační přípravy na chirurgii v Jilemnici jí primář MUDr. Sladký řekl, že má šikovné ruce. Po atestaci z chirurgie I. stupně a uzavření léčebny odešla pracovat do Semil s tím, že její působení ve Vysokém patrně skončilo. Jenže, jak už to v životě bývá, osud měl jiné plány. MUDr. Jaroslav Vejvalka a MUDr. Jiří Siebert ji požádali, aby se vrátila. A právě tehdy se začala naplno věnovat chirurgii ruky, oboru, jemuž později zasvětila svou kariéru. V roce 1983 složila druhou atestaci, tentokrát z plastické chirurgie.

V letech 1995 až 2003 stála zároveň v čele chirurgického oddělení i celé nemocnice jako její ředitelka. Bylo to období plné výzev, ale také velké energie, odhodlání a obětavosti. Ani po předání primariátu MUDr. Aleně Schmoranzové však nemocnici neopustila. Zůstala, aby předávala své zkušenosti, rady a klidný nadhled další generaci lékařů – až do roku 2021.

Oceňovaná napříč oborem – kolegy i odbornou veřejností. Kolegové na ni vzpomínají jako na ženu, pro niž byly typické šetrnost, smysl pro řád, pořádek a hluboká skromnost. „Na Blanku Šinkorovou vzpomínáme všichni. Vyškolila nás a naučila šetřit materiálem. Byla poměrně přísná, na sebe ale také. A pokaždé se všemi jednala v klidu," říká vrchní sestra Miluše Šviková. Její schopnost efektivně nakládat s rozpočtem oceňuje i MUDr. Radek Kebrle. „Pečlivě hospodařila. Dobře věděla, jak těžce se peníze získávají. A díky tomu nemocnice přežila," vysvětluje. Kromě toho si dodnes váží jejího otevřeného přístupu. „Moc si cením toho, že mi umožnila se vzdělávat a získané vědomosti aplikovat. A i když se jí třeba můj způsob nelíbil, nechala mě to dělat po svém," dodává MUDr. Kebrle. „Byla skutečně mimořádná osobnost. Zprvu na někoho mohla působit nepřístupně a odměřeně, ale uvnitř taková nebyla. Měla jsem pocit, že se jí můžu s čímkoliv svěřit. A pro Ústav žila snad na sto dvacet procent," uvádí bývalá ředitelka Ing. Marcela Škodová.

Důkazem výjimečnosti MUDr. Blanky Šinkorové jsou i různá ocenění, jichž se jí dostalo. V roce 2004 u příležitosti výročí 650 let od založení města získala titul „Čestný občan Vysokého nad Jizerou". Roku 2015 jí byla na

slavnostním zahájení XIII. Kongresu České společnosti ruky a II. Kongresu České společnosti terapie ruky předána pamětní medaile České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně. A o rok později se pak dočkala dalšího ocenění v podobě Pocty hejtmana Libereckého kraje udělované osobnostem, které přispívají k věhlasu a dobrému jménu kraje.

Náročné devadesátky, pevné základy budoucnosti

Na sklonku devadesátých let byla nemocnice se svými 45 zaměstnanci jedním z nejvýznamnějších pracovišť v regionu. Vedle primářky MUDr. Blanky Šinkorové působilo v Ústavu dalších pět lékařů – MUDr. Alena Schmoranzová, MUDr. Vlastimil Tyle, MUDr. Ludmila Fialová, MUDr. Štěpánka Staňková a MUDr. Radek Kebrle, který lékařský tým posílil v roce 1999.

Přestože v poslední dekádě 20. století Ústav čelil řadě těžkostí, právě toto náročné období ho posílilo a položilo pevné základy pro jeho další rozvoj. Díky odhodlání a vytrvalosti celého týmu se podařilo překonat překážky, a vybudovat tak zdravotnické zařízení schopné poskytovat kvalitní péči i v náročných podmínkách.

V následujícím čísle se s námi můžete společně ohlédnout za důležitými událostmi, které se ve vysocké nemocnici odehrály v prvních letech nového tisíciletí.

kcai

Slavnostní předání Pocty hejtmana MUDr. Blance Šinkorové se uskutečnilo 28. září 2016 u příležitosti oslav státního svátku Dne české státnosti v Oblastní galerii v Liberci

Rozšířit a zkvalitnit péči o spastické pacienty je můj sen, říká lékařka Ludmila Fialová

V Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie působí už třicet čtyři let. Specializuje se zejména na léčbu pacientů se spasticitou a zároveň se věnuje i estetické chirurgii. V rozhovoru MUDr. Ludmila Fialová vzpomíná na své začátky ve zdravotnictví, první roky ve vysockém ústavu a proměny, jimiž pracoviště za padesát let prošlo. Sdílí zkušenosti z praxe i pohled na to, jak se mění potřeby pacientů a přístupy k léčbě.

Pocházíte z Vlašimi, do Vysokého to tedy není úplně blízko. Přišla jste sem hned po ukončení studia medicíny?

Po absolvování Fakulty všeobecného lékařství na Karlově univerzitě jsem se chtěla věnovat chirurgii. Naskytla se příležitost ve Vysokém Mýtě, kde jsem složila první atestaci z chirurgie. Potom jsem se ale vrátila do rodné Vlašimi na chirurgické oddělení v místní nemocnici.

Jak jste se tedy do Vysokého dostala?

Již ve Vysokém Mýtě jsme znali pracoviště chirurgie ruky ve Vysokém nad Jizerou, kam bylo možné posílat komplikované případy. Toho jsme využívali, stejně jako později ve Vlašimi. Tato úzce specializovaná náplň mě velmi lákala. Protože mám ráda hory, jezdívala jsem v zimě i v létě do Krkonoš na dovolenou a známou nemocnici jsem si šla prohlédnout. Nadchla mě nejen skvělá práce, ale i zahrada, v níž náš Ústav stojí. Bratr tehdy pracoval na chirurgii v Semilech a od něj jsem se dozvěděla, že část lékařů v nemocnici bydlí, což řešilo mou komplikovanou rodinnou situaci. To vše podpořilo moje rozhodnutí odejít z běžné chirurgie za lákavou úzkou specializací.

Bylo těžké odejít do neznáma?

Díky organizačním změnám ve zdravotnictví byl můj příchod mírně komplikovaný. Na novou práci jsem se ale velmi těšila, takže jsem vytrvala a přechodné období překonala. Odměnou mi byla zajímavá problematika chirurgie ruky, klid a vlídnost na pracovišti i výhodné bytové podmínky v nemocnici – vše v kontrastu s životem a provozem chirurgie ve Vlašimi. Proto jsem nikdy svého rozhodnutí nelitovala. Naopak, získala jsem skvělou práci a život v horách jsem i s ohledem na dceru vnímala jako velkou výhru.

Jak jste si tu zvykly?

Velmi dobře. Práce mě opravdu bavila. Dcera tu také zapadla a prožila krásné dětství. Zamilovala se do koní, kterým pak věnovala spoustu času. Obě rády lyžujeme, takže jsem ocenila možnost vyrazit na svah, kdykoli to počasí a čas dovolí. Navíc horská příroda je úchvatná, pohled na hory je v každém okamžiku jiný a nepřestává mě fascinovat ani po letech.

Práce na oddělení obecné chirurgie se hodně lišila od fungování ve vysockém Ústavu?

Provoz na chirurgii ve Vlašimi byl dost stresující, takže v porovnání s tím mi práce ve Vysokém připadala mnohem klidnější. Přestože, a nebo právě proto, že to byla většinou nová práce, kterou jsem se musela učit, líbilo se mi tu od začátku. Starší kolegové se nám mladším snažili pomáhat, panovala tu příjemná atmosféra. Doteď od pacientů slýchávám, jak máme hodné a vstřícné sestřičky i další personál.

Čím myslíte, že to je?

Vlídnost k pacientům tu je historicky zažitá, už z dob primáře Vejvalky. Bylo to zavedené, stejně jako dokonalý po-

řádek a čistota na oddělení, a mladší sestry se tento přístup učí od těch starších.

Ústav chirurgie ruky a plastické chirurgie letos slaví padesát let svého fungování. Co to pro vás osobně znamená?

Znamená to, že jeho existence je důležitá a nenahraditelná, neboť si uhájil své místo i v kritických obdobích ohrožení. Díky vizi primáře Vejvalky vzniklo naše pracoviště jako čistá chirurgie ruky. Docent Dlabal ho posunul dál rozšířením o plastickou chirurgii, primářka Šinkorová vybojovala zachování původního zaměření a primářka Schmoranzová výrazně přispěla k rozšíření spektra výkonů. Dlouhodobě osvědčený systém práce přináší dobré výsledky – je odrazem odbornosti lékařů i sester, dobré souhry v týmu a lidského přístupu, který pacienty často mile překvapí. Pro mě osobně je velkým štěstím, že zde mohu pracovat.

Jak vzpomínáte na jednotlivé primáře?

Pana primáře Vejvalku jsem osobně nepoznala, ale kromě odborných kvalit se vyzdvihuje jeho obětavost. Docent Dlabal byl skvělý anatom i operatér se širokým záběrem a odvahou podloženou dokonalými anatomickými znalostmi. Nasadil vysokou laťku a my jsme se od něj hodně naučili. Vzpomínám na jeho postřehy, úvahy a hodnocení nálezů při pravidelných indikačních seminářích, kdy jsme jednou týdně přijaté pacienty před operací probírali. To bylo pro nás všechny velmi přínosné. Když potom v roce 1995 s doktorkou Dlabalovou odešli, byla to náročná situace.

Ztráta dvou lékařů musela provoz velmi ovlivnit.

Zůstali jsme pouze čtyři lékaři, do toho začala velká přestavba a vše komplikovalo naše zařazení do privatizace. Byla ohrožená existence nemocnice jako takové. Tehdy všechno musela řešit primářka Blanka Šinkorová s vydatnou pomocí zástupkyně Aleny Schmoranzové. Objížděly nejrůznější instituce a úřady, aby byla nemocnice z privatizace vyjmuta a obhájily její existenci. Stálo to hodně úsilí, ale Ústav v podstatě zachránily.

Vedení pod taktovkou žen bylo tedy podle všeho stejně kvalifikované a úspěšné jako to mužské před nimi.

Primářka Šinkorová byla velmi vitální, ale působila vyrovnaně, přestože starostí měla hodně. Při práci na sále uplatňovala svůj nadhled. Vnímala jsem její klidnou rozvahu vycházející z letitých zkušeností a spolupráce s předcházejícími kapacitami. Z těchto zdrojů čerpala i další primářka Alena Schmoranzová, která díky svým odborným i organizačním schopnostem dokázala výrazně pozvednout kvalitu našeho Ústavu. Umožňovala nám získávat nové informace v zahraničí a podporovala nové projekty. Navíc rozšířila naši působnost v mnoha dalších městech a snažila se na pracovišti udržovat přátelského ducha.

Jste odbornicí na spastické pacienty. Kdy jste se začala zaměřovat právě na tuhle problematiku?

Docent Dlabal před svým odchodem odoperoval několik spastických pacientů, ale bylo to v řádu jednotek a systematicky je nesledoval. Já jsem na jeho práci navázala a zkušenosti získané i při rekonstrukcích potraumatických paréz začala uplatňovat od roku 2003. Jednou z mých prvních pacientek byla mladá žena s dětskou mozkovou obrnou, která měla těžké deformity na horní končetině a lehčí postižení na dolní. Byla velmi deprivovaná, její spastické postavení ruky znemožňovalo úchop a ztěžovalo oblékání, za svůj handicap se styděla. Po úspěšné rekonstrukci se její psychický stav výrazně zlepšil. Našla si partnera, vdala se a narodilo se jim dítě. Bez operace by to nebylo možné. Sama říká, že zákrok jí změnil život.

Takových pacientů potom přibývalo?

Ze začátku spíš pomalejším tempem.

V roce 2003 byl kromě zmíněného případu odoperován jeden pacient, v následujících dvou letech další čtyři. Nárůst spastických pacientů nastal až v roce 2006 po přednesení mých výsledků na kongresu dětské neurologie, jehož se zúčastnili ti správní odborníci. Svoje spastické pacienty mi potom začali posílat. A od této doby už jejich počet stoupl na více než pět set.

Jaké jsou nejčastější příčiny spasticity?

Centrální spasticita je způsobena poškozením mozku. Jedná se hlavně o pacienty s dětskou mozkovou obrnou nebo po centrální mozkové příhodě, která se vyskytuje nejen u dospělých, ale bohužel i u dětí. Spasticita vzniká také po úrazu mozku. Těchto příhod bohužel neubývá kvůli autonehodám nebo nebezpečným sportům. Méně často vidíme spasticitu po operacích nebo zánětech mozku, případně u roztroušené sklerózy.

Co všechno lze pro tyto pacienty udělat?

Pacienti mají různé deformity celé horní končetiny, často doprovázené bolestivými spasmy neboli mimovolními svalovými stahy. Někdy je sevření

prstů tak silné, že v dlani vznikají plísňová ložiska. Je proto nutné řešit ztuhlost kloubů a upravit postavení ruky tak, aby umožňovalo alespoň částečný úchop a usnadnilo osobní hygienu a oblékání. To pozitivně ovlivňuje psychiku pacienta i jeho sociální začlenění. Spastičtí pacienti jsou nejprve léčeni rehabilitací a často také aplikací botoxu – nervového jedu, který snižuje spasticitu.

To ale vždy nepomůže?

Při trvajících obtížích přichází na řadu operační řešení. Obecně platí, že polovina úspěchu je operace, ale neméně důležitou část tvoří následná rehabilitace. To už tvrdil primář Dlabal a já s tím souhlasím. U spasticity to platí také. Samozřejmě ani po tomto procesu se ale nedosáhne dokonalého výsledku jako u zdravého člověka. Většině pacientů se ale život výrazně zkvalitní. Zlepší se jejich soběstačnost, co se týče hygieny, oblékání nebo jídla. Pro některé pacienty znamená pocit štěstí to, že dokážou sami držet láhev a napít se. Navíc se život usnadní i jejich nejbližším, kteří o daného člověka pečují.

Musí to být skvělý pocit i pro vás.

Je to tak. Jsem moc šťastná, když toto zlepšení vidím. Spastici bývají často mentálně retardovaní, mnohdy mají i zrakové omezení, a proto je spolupráce s nimi limitovaná a velmi náročná. Musíme komunikovat i s jejich pečovateli, jelikož téměř každý spastický pacient potřebuje stálou pomoc. Jde vlastně o onemocnění celé rodiny. Pocity štěstí a spokojenosti z dobrého výsledku mě u této problematiky stále drží.

Nedávno jste se zúčastnila kongresu pořádaném organizací FESSH (Federation of European Societies for Surgery of the Hand), což je nejvýznamnější evropská společnost sdružující odborníky na chirurgii ruky. Jak tato setkávání vnímáte?

Tyto kongresy jsou pro chirurgy ruky zásadní. Nejen že tam můžeme prezentovat svoji práci a její výsledky, ale naopak získáváme nové poznatky, které potom aplikujeme v každodenní praxi. Velmi důležité je i navazování kontaktů na mezinárodní úrovni. Před rokem na stejném kongresu mě vyzvali ke spolupráci dva lékaři – Dr. Petros Mikalef z anglického Birminghamu a MD Izabela Blaszczyk ze švédské Univerzity Umeå.

O jakou formu spolupráce se jedná?

Letos jsem se díky tomu podívala do Švédska na specializovaná pracoviště, kde jsem týden zjišťovala jejich postupy v péči o spastické pacienty. S těmito chirurgy jsem stále v kontaktu a oni se na oplátku chtějí přijet podívat k nám. Návštěva by se měla uskutečnit na podzim. Lékařka Izabela Blaszczyk bude přednášet na našem kongresu v Harrachově. Téma přednášky ještě domlouváme, ale určitě to bude zajímavé, protože záběr této odbornice je široký.

Jste velmi aktivní. Kromě částečného úvazku v Ústavu ve Vysokém pracujete ještě v Praze ve Fakultní nemocnici Bulovka na Klinice plastické chirurgie. O snížení množství práce nepřemýšlíte?

Ano, kombinuji tato dvě pracoviště. V Praze navíc spolupracuji s lékaři z Centra extrapyramidových onemocnění (EXPY) při Neurologické klinice Všeobecné fakultní nemocnice. Na Bulovce provádím zejména běžnou chirurgii ruky, většinu spastických pacientů však odoperuji na svém domovském pracovišti ve Vysokém. Nějaké volné dny mám a ty věnuji hlavně vnoučatům. Ale ještě chci pracovat a svoje zkušenosti předávat dál. Současně si uvědomuji, že vývoj pokračuje, a já se pořád ráda vzdělávám a zařazuji nové postupy do své praxe.

Daří se v oblasti řešení spasticity rozšiřovat pole působnosti?

Uvedené problematice se ve Vysokém věnuje také MUDr. Daniela Horáčková, která stejnou práci vykonává i v Ústí nad Labem. Také jsem v kon-

taktu s MUDr. Kristýnou Procházkovou z Českých Budějovic, s níž řešíme spolupráci s centrem pro rehabilitaci osob se zdravotním postižením Arpida. I odtud jsem měla několik pacientů a ráda bych pomohla s péčí o další. Chci tyto kontakty prohloubit a rozšířit, aby se pomohlo co nejvíce lidem. Proto je důležitá spolupráce mezi lékaři, kteří si vyměňují zkušenosti a společně konkrétní léčbu a postupy konzultují. Byla bych moc ráda, kdyby se tohle dělo právě i v problematice spasticity. Mým snem je pomoci vytvořit ve Vysokém i jinde pracoviště s komplexní péčí o stále přibývající spastické pacienty. K tomu ráda poskytnu svoje zkušenosti.

V květnu se uvedl do provozu zrekonstruovaný Bílý pavilon v semilské nemocnici, kde vzniklo moderní rehabilitační centrum. I s nimi je plánovaná spolupráce, že?

Paní primářka Lenka Smetanová, vedoucí oddělení následné rehabilitační péče, má bohaté zkušenosti i s dětskými spastickými pacienty – řadu let působila v dětské léčebně Vesna v Janských Lázních. Na spolupráci jsme domluvené delší dobu a do určité míry už probíhá. Věřím, že se bude dál rozvíjet. Jak jsem již zmínila, včasná a správně vedená rehabilitace je naprosto klíčová. Právě díky ní má operace nejlepší efekt.

kcai

Vysoké je láska, přiznává lékař Radek Kebrle

MUDr. Radek Kebrle prožil v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie dvacet let – na pracovišti, které se pro něj stalo druhým domovem. V rozhovoru otevřeně vzpomíná na silné lidské i profesní zážitky, přátelský kolektiv a výjimečné osobnosti, které formovaly jeho lékařskou dráhu. Přibližuje, jak se měnila chirurgie ruky a proč je v Česku tak těžké stát se opravdu špičkovým specialistou.

Pocházíte z Vrchlabí, ale vaše první působiště bylo v nemocnici v Novém Jičíně. Co vás tam přivedlo?

Moje žena pochází z Frenštátu pod Radhoštěm, takže jsem se tehdy rozhodl jít za ní. Čtyři roky jsem pak působil v Novém Jičíně. Studium jsem dokončil v roce 1995 a na podzim roku 1998 jsem složil atestaci z ortopedie.

Jak jste se potom dostal do Vysokého?

Na jaře v roce 1998 jsem byl ve Vysokém na stáži a pak se mě paní primářka Šinkorová zeptala, jestli nechci nastoupit tam.

Na stáž jste šel kvůli povinnému absolvování v rámci atestace?

To ne. Tehdy profesor Václav Smrčka pořádal kurzy chirurgie ruky. Jednalo se o šest různých kurzů. Jeden z nich se zaměřoval na rehabilitaci a dlahování. Zde jsem se poprvé potkal s francouzským profesorem Dominiquem Thomasem, který potom několikrát navštívil Vysoké. Na kurzu jsem náhodou vypomáhal i jako překladatel, a tak mě profesor Thomas pozval k sobě na pracoviště do Grenoblu. Tam jsem zjistil, že chirurgii ruky chci dělat. V návaznosti na to mi byla doporučena stáž ve vysocké nemocnici. A po pár měsících přišla nabídka pracovního místa. Domluvili jsme se, že nastoupím po rekonstrukci, která skončila v roce 1999.

Ústav chirurgie ruky ve Vysokém nad Jizerou slaví 50 let, vy sám jste tam působil 20 let – co pro vás osobně znamená toto výročí?

Vysoké je láska. Jedná se o medicín-

sky unikátní zařízení. Tedy v Čechách. V zahraničí obdobná pracoviště samozřejmě existují. Paradoxně ale vznikala v podstatě ve stejnou dobu jako tady. Začátky zvýšeného zájmu o obor chirurgie ruky spadají do let 1965–1970, když přišla antituberkulotika a zavírala se tuberkulózní sanatoria po celé Evropě. Tehdy vzniklo hodně zařízení zaměřených na chirurgii ruky.

Zánik léčebny kostní tuberkulózy ve Vysokém a jeho transformace na pracoviště chirurgie ruky tedy není ojedinělý případ?

Vůbec ne. Začátky chirurgie ruky jako samostatného oboru jsou spjaté s USA, tam rozvoj začal už po druhé světové válce. Američané pochopili, že poranění ruky je specifická oblast a že v ní existují jiné potřeby než v případě obecné chirurgie. V Evropě pak vzestup chirurgie ruky nastal v druhé polovině šedesátých let.

Vysocký Ústav byl založený v roce 1975, takže oproti dalším evropským státům se nejednalo o velké zpoždění.

Ve Vysokém jednoznačně prochází objemově největší množství pacientů s problémy s rukou v republice, a to i velmi komplikovaných případů. Unikátní je ale i v rámci Evropy. Jsou státy jako Německo, Velká Británie nebo Francie, kde je chirurgie ruky ještě na vyšší úrovni. To je ale dané tím, že je tam obecně úroveň medicíny vyšší a problematiku chirurgie ruky lze řešit na více místech. Tady tomu tak není, a proto se obrovské množství komplikovaných případů sjíždí do Vysokého. Navzdory tomu, že je to na kopci v Krkonoších.

Jak je to v porovnání s vaším pracovištěm v Mladé Boleslavi? Zaměřujete se zase na něco jiného?

Nevěnujeme se úplně malému objemu práce, ale některé specifické případy se skutečně řeší jen ve Vysokém. Nastoupil jsem tam jako ortoped do týmu plastických chirurgů, takže když bylo potřeba provést kostní rekonstrukci, přirozeně to připadlo mně. Stejně tak jsem začal operovat předloktí a zápěstí, která se tam do té doby rutinně neřešila. Postupně jsem těchto zákroků provedl velké množství. Naopak jsem se nevěnoval výkonům v oblasti měkkých tkání, které spadají do čistě plastické chirurgie. Ve stejném rozsahu pracuji i dnes. Ačkoli se zabýváme i měkkotkáňovou operativou, není to v takovém množství jako ve Vysokém.

Jak vzpomínáte na svoje začátky v Ústavu? Zřejmě jste byl z lékařů nejmladší, že?

Zdaleka nejmladší. Nastoupil jsem na začátku července a paní primářka mi oznámila, že jsme tam ten den dva. Ona šla na operační sál a mě poslala na ambulanci s tím, že pokud by byl nějaký problém, mám ji zavolat. A pak jsem ji viděl ve čtyři hodiny odpoledne (smích).

A volal jste?

Nevolal. Byly tam zkušené sestry, které mě navigovaly a radily mi. Já jsem vše odsouhlasil. Takhle jsme propluli celým dnem.

Bavilo vás to hned od začátku?

Chirurgie ruky je krásný obor a přicházejí v něm opravdu zajímavé případy. Zároveň to ale byla velká zodpovědnost. Často k nám přicházeli pacienti z klinik a já musel rozhodnout o dalším postupu. Rychle mi došlo, že mé tehdejší znalosti nestačí a že se budu muset dál intenzivně vzdělávat. Nejprve jsem absolvoval stáž v Brně, ale brzy jsem pochopil, že bude lepší vycestovat do zahraničí. Ty nejsložitější věci se člověk nejvíc naučí od těch nejlepších. Kurzy jsou užitečné, ale nejpřínosnější je vždycky přímá zkušenost. Tu nabízí právě stáže. Díky podpoře primářky Blanky Šinkorové jsem nakonec strávil skoro rok v zahraničí. Nejdelší pobyt trval tři měsíce, tehdy jsem byl v Anglii.

V té době jste se rozhodl zaměřit se na zápěstí?

Vůbec nešlo o žádné plánované rozhodnutí. Všechno se dělo postupně. Přicházelo velké množství pacientů řešících problémy se zápěstím, na něž se nikdo nezaměřoval, takže to nakonec zůstalo na mně. Ale musím říct, že v chirurgii ruky je každá práce svým způsobem zajímavá a krásná.

Co je ve vaší práci nejtěžší?

Výsledek operace vzniká na ambulanci, ne na operačním sále. Zákrok se musí technicky zvládnout, ale zásadní je udělat správnou indikaci. To považuji za alfu a omegu úspěšného výsledku. Což se někdy trochu podceňuje.

Jak vzpomínáte na primářku Blanku Šinkorovou?

Byla naprosto skvělá. V její přítomnosti jsem stál v pozoru, pravidelně jsem se holil. Protože když jsem nebyl čistě oholen, řekla, že takhle by to nešlo. Byla to primářka–stavitelka. Do funkce se dostala ve velmi stresovém období, kdy odešel primář Dlabal i jeho žena a zbyli tam čtyři doktoři. Navíc nemocnice byla tehdy ve velmi špatném stavu. Ona ji doslova za pochodu přestavěla – jako primářka a zároveň ředitelka. A zvládla to s neuvěřitelnou odhodlaností.

Spousta zaměstnanců vnímá jako jedno z hlavních pozitiv práce ve vysocké nemocnici přátelskou atmosféru, která mezi nimi panuje.

Vysocký ústav je i v tomto směru opravdu výjimečný. Má atmosféru rodinné nemocnice. Zdejší způsob fungování mi vždycky velmi vyhovoval. Například vánoční večírky, na které stále chodím, jsou vždycky skvělé. Práci v medicíně provází stres. O to důležitější je mít kolem sebe tým, se kterým si lidsky rozumíte. V takovém prostředí se všechno zvládá mnohem lépe.

Během svého působení ve Vysokém jste osmnáctkrát sloužil na silvestra. Dobrovolně jste chtěl řešit ty nejtěžší poranění při použití pyrotechniky?

Šlo vždy o vzájemnou domluvu. Zpočátku jsem tyto služby přijímal dobrovolně. Jde o specifická poranění, která se objevují skutečně jen jednou za rok. Zároveň jsem měl malé děti, takže jsem se chtěl vyhnout službám během Vánoc. Navíc v tomto období bývá v práci útlum, což mě příliš nenaplňuje. Na silvestra obvykle nikdo sloužit nechtěl, protože je téměř jisté, že bude potřeba v noci operovat. Těch služeb bez zásahu bylo skutečně jen velmi málo, většinou se pracovalo celou noc.

V roce 2009 jste složil nejvyšší zkoušku v oblasti chirurgie ruky – Evropský diplom v chirurgii ruky (European Diploma in Hand Surgery), tehdy jako nejlepší uchazeč. Jak dlouho jste se na ni připravoval?

Zmíněná zkouška se začala skládat po roce 2000. Nejdřív se přihlašovalo třeba pět lidí, ale postupně získávala kredit a standardizoval se postup. Chtěl jsem ji absolvovat, ale dlouho jsem sbíral odvahu. Učil jsem se přibližně půl roku. Samozřejmě jsem rád, že ji mám splněnou, i když u nás to je v podstatě pouze papír na stěně. V jiných zemích si díky tomu můžete otevřít vlastní praxi v chirurgii ruky.

Kolik uchazečů skládalo zkoušku spolu s vámi?

Domnívám se, že to bylo přibližně čtyřicet pět osob. Zkoušky se tehdy účastnili také někteří profesoři a vedoucí klinik, takže jsem měl samozřejmě radost z takového výsledku.

Považujete získání diplomu za zásadní zlom ve vaší další kariéře?

Jedná se o velmi náročnou zkoušku. Její největší přínos vidím v tom, že člověka nutí osvojit si danou problematiku komplexně a do hloubky. Poskytne pevný teoretický základ pro to, co využívá v každodenní praxi. Úspěšné složení této zkoušky mi výrazně pomohlo na mezinárodní úrovni – přestal jsem být vnímán jen jako odborník z vý-

chodní Evropy a získal jsem větší prestiž mezi zahraničními kolegy.

Vím, že kromě ocenění pro nejlepšího uchazeče se uděluje i ocenění Best Eastern European Candidate, tedy pro nejlepšího uchazeče z východní Evropy. To v roce 2023 získala další vysocká lékařka Daniela Horáčková. Nenapadlo by mě, že Českou republiku takto vnímají.

Je to dáno tím, že u nás je složitější v této oblasti získat odborné znalosti. Ve Švýcarsku, Německu nebo Francii je situace odlišná. Systém je nastaven tak, aby vás to naučil. Lékaře posílají na specializované kurzy a je tam dostatek zkušených odborníků, od nichž se můžete učit. Například ve Švýcarsku je složení zkoušky z chirurgie ruky považováno za přirozenou součást profesního vývoje. Počítá se s tím od začátku a vzdělávání k ní systematicky směřuje. U nás nic takového neexistuje. Kromě několika kurzů nefunguje žádný ucelený vzdělávací systém zaměřený na chirurgii ruky.

Myslíte si, že se situace v příštích letech může v tomto směru zlepšit? Přibudou nějaká další specializovaná pracoviště?

Zlepšuje se to. Česká společnost chirurgie ruky pořádá kurzy, aby nějaké vzdělání probíhalo. Začalo se s nimi před deseti lety a na každý kurz se přihlásí 80–100 lidí. Kapacity jsou v podstatě vždycky plné, což je skvělé.

Zaznamenali jste větší zájem o chirurgii ruky například po úrazu Petry Kvitové?

Ano, protože takovéhle případy inspirují. Měl šťastný konec, tudíž mediální zájem okolo něj zatraktivnil naši práci.

Měl jste po operaci obavy, jak vše dopadne?

Rozhodně. Následující tři měsíce byly mimořádně náročné. Uvědomoval jsem si, koho operuji a že šlo o její dominantní končetinu. Zranění bylo vážné a mohlo ukončit její kariéru. Po operaci jsem téměř nespal. Během vánočních svátků Petra podstupovala rehabilitaci a pokaždé, když mi zavolala, mi stoupl tlak, obával jsem se komplikací. Šlo otyp poranění, u něhož je jejich riziko vysoké, a jakákoli komplikace může výrazně zhoršit výsledek i prodloužit rekonvalescenci. Byl jsem pod velkým stresem.

Jak dlouho byla hospitalizovaná?

Byla hospitalizována tři dny. Protože během vánočních svátků rehabilitační zařízení nefungovala, docházela k nám domů

a dvakrát denně jsme společně cvičili. Po Novém roce už byla zajištěna ambulantní rehabilitace v Praze. Obrátil jsem se také na profesora Thomase, kterého jsem již zmiňoval, zda by mohl přijet a pomoci nám. Ukázalo se to jako klíčové – v určité fázi jí totiž začala tuhnout ruka a on provedl zásah, ke kterému bych se já sám zřejmě neodhodlal, protože s touto metodou nepracuji. Naštěstí vše dopadlo dobře.

Čelil jste najednou značnému náporu médií. Vadilo vám to?

Na takovou situaci jsem zvyklý nebyl, ale jako nepříjemnou jsem pozornost médií nevnímal. Bylo to však dané tím, že se o případu mluvilo v pozitivním smyslu. Dokud se daří, tak vám tleskají. Kdyby se výsledek nepovedl, bylo by to přesně naopak.

V jednom pozdějším rozhovoru jsem zaznamenala, že se u vás nahromaděný stres projevil problémy se zády.

Zdravotní potíže jsem řešil v srpnu 2017, kdy už největší nápor opadl. Do té doby jsem tyhle problémy nikdy neměl. Je tedy jasné, že se na mně dlouhodobý stres podepsal. Hlavně než Petra začala znovu hrát.

Kromě Pery Kvitové jste operoval i další sportovce, jako jsou například tenistky Karolína Muchová a Markéta Vondroušová nebo motocyklista Matěj Smrž. Po téhle události se na vás začalo obracet víc sportovců?

Tak to bylo i v případu Petry Kvitové, že ji za mnou lékař z prostějovské ambulance poslal cíleně. Tehdy jsem tuhle práci dělal sedmnáct let a několik sportovců už jsem předtím ošetřoval. Ti si to pak mezi sebou řeknou a pacienti se nabalují. A když máte dobré výsledky, přibývá jich. Je to taková třešnička na dortu. Z celkového množství pacientů je to ale samozřejmě velmi nízké procento.

Jakou roli podle vás sehraje v oboru chirurgie ruky umělá inteligence (AI)?

Rozvoj technologií hraje v našem oboru čím dál zásadnější roli. My například už delší dobu využíváme 3D plánování při kostních rekonstrukčních operacích, kde vidím obrovský pokrok. Umělá inteligence se výrazně uplatní také ve výuce, například prostřednictvím virtuální reality, která už dnes umožňuje simulaci operací. Díky speciálním brýlím je možné prohlížet anatomické struktury, provádět řezy a trénovat jednotlivé postupy. Velký přínos AI očekávám také v oblasti diagnostiky a operačního plánování.

A co oblast robotiky?

Robotická chirurgie zažila výrazný rozvoj před zhruba deseti lety, pak přišlo období útlumu, ale nyní se opět vrací do běžné praxe v oborech jako chirurgie, urologie, gynekologie – a nově i v chirurgii ruky. Dnes už existují systémy schopné provádět řezy nebo šít, a to i na úrovni supermikrochirurgie, kdy se spojují cévy o průměru pouhého půl milimetru. Jak moc se tyto technologie nakonec rozšíří, ukáže čas. Ale už dnes je fascinující sledovat, co všechno je technicky možné.

Jsou profese, které rozvoj AI může ohrožovat. To ale u lékařů neplatí, že?

V našem oboru určitě především pomůže. Ale nakonec je to vždycky o lékaři. Věřím, že léčí slova. Tedy rozhovor s pacientem, zájem lékaře o něj. Lidský faktor je nezastupitelný.

S vaší manželkou, také lékařkou, máte tři děti. Kráčejí profesně ve šlépějích svých rodičů?

Nemají dostatečnou představivost (smích). Nejstarší dcera se věnuje stomatologii. Potom máme dvojčata, která jsou ve čtvrtém a pátém ročníku na medicíně.

Bude někdo z nich chirurg ruky?

Nevím. Samozřejmě kdyby chtěli, potěšilo by mě to. Ale v medicíně je tolik oborů. A všechno se dá dělat dobře, když člověk chce.

kcai

MŠ

Život v mateřské škole v květnu a červnu

Měsíce květen a červen byly v naší mateřské škole ve znamení slunce, přírody a společných zážitků. Využívali jsme každou možnost být venku – ať už na školní zahradě nebo na procházkách v okolní krajině. Děti si užívaly pohybu, volné hry, ale také smysluplné činnosti spojené s péčí o naši zahrádku.

Na záhonech jsme společně vyseli ředkvičky, mrkev, hrášek a cibulky, které děti s nadšením pozorovaly, jak rostou. V bylinkovém květníku jsme se starali o voňavé rostlinky, které děti samy poznávaly čichem i chutí. Pobyt venku pro nás nebyl jen zábavou, ale také cennou příležitostí k učení.

V květnu nás navštívila paní Čemusová s hudebním divadelním představením Karneval zvířat, které děti tradičně velmi zaujalo.

Také jsme přivítali milou návštěvu – do školky za námi přišli členové myslivecké sdružení Šachty Vysoké nad Jizerou pan Čech a paní starostka našeho města s dcerou, aby dětem přiblížili život v lese, péči o zvířata i význam včel pro přírodu. Povídání bylo velmi poutavé a děti se dozvěděly spoustu zajímavostí, například jak se poznají stopy různých lesních zvířat nebo jak vypadá včelí úl uvnitř. Bylo to příjemné a obohacující dopoledne, které v dětech probudilo zájem o přírodu i úctu ke všemu živému.

Velkým zážitkem byl pro děti výlet do ZOO Dvůr Králové. Už samotná cesta autobusem byla pro mnohé velkou událostí – pro některé děti to byla vůbec první jízda tímto dopravním prostředkem v životě! V zoologické zahradě jsme obdivovali mnoho známých i méně známých zvířat – od majestátních slonů, přes hravé opice až po elegantní žirafy. Děti si všímaly rozdílů mezi jednotlivými druhy a s velkým

zaujetím sledovaly jejich chování. Kromě toho měly prostor na odpočinek, svačinu i sdílení dojmů s kamarády. Výlet jsme si všichni opravdu užili a děti si z něj odnesly spoustu nových zážitků a poznatků.

Začátkem června jsme oslavili Dětský den v pirátském duchu. Čekala nás stopovaná, při které děti hledaly ztracený poklad a plnily úkoly na jednotlivých stanovištích. Velkou událostí bylo také rozloučení s předškoláky, které se rovněž neslo v pirátském stylu. Děti se převlékly za piráty, předvedly rodičům naučené písničky, básničky a tance, a slavnostně jsme je pasovali na školáky. Následovalo společné plnění úkolů s rodiči a přátelské posezení s opékáním buřtů. Dětem přejeme, aby vykročily do základní školy pravou nohou a s radostí. Všem přejeme hodně štěstí, nových kamarádů a zajímavých objevů.

Třída Soviček úspěšně zakončila plavecký výcvik, během kterého děti překonávaly obavy z vody, učily se základům plavání a získávaly jistotu v novém prostředí. Na závěr školního roku nás ještě potěšilo divadelní představení Šípková Růženka, které uzavřelo naše společné zážitky.

Velké poděkování patří také zaměstnancům města za jejich podporu a pomoc při chodu naší mateřské školy.

Kolektiv MŠ

ZŠ

Festival dětského čtenářství, Kittelovo muzeum

Ve čtvrtek 29. května jsme s žáky 6. a 8. třídy vyrazili do Liberce na tradiční Festival dětského čtenářství.

Šesťáci zde absolvovali program v Severočeském muzeu – „Co se skrývá za názvy ulic“ a osmáci zamířili do Galerie Lázně Liberec a na chvíli se každý stal „Detektivem mezi obrazy“. Návazný program poté proběhl v Kavárně Pošta – tvůrčí dílna „S pravěkými lovci“ – 6. třída a workshop s festivalovou knihou „Historámus“ – 8. třída. Kromě toho měli žáci možnost prohlédnout si v rámci festivalu prostory Krajské vědecké knihovny. Dílny byly zábavné a děti si tam našly každé něco svého, jen u Historámusu se asi organizátoři úplně netrefili do věkové skupiny.

V rámci festivalu byla také vyhlášena výtvarná soutěž Staré pověsti v novém hávu, kdy měli autoři příspěvků navrhnout novou obálku pro knihu Staré pověsti české. Za naši školu se účastnily dvě žákyně ze 7. třídy a obě získaly ocenění – Natálie Skrbková za nejlepší kresbu a Polina Mantulenko za nejlepší malbu.

Odpolední čas jsme využili trochu jiným způsobem. Cestou z Liberce jsme zajeli do Pěnčína, kde se nachází Kittelův dům. Dostalo se nám velmi zajímavého výkladu o léčivých bylinkách, které zde pěstují, o domě samot-

ném a v neposlední řadě mohli žáci obdivovat výrobu skleněných figurek.

Program byl velmi bohatý a každého z žáků něco zaujalo, zde jsou některá vyjádření žáků 6. třídy.

Festival čtenářství

„V muzeu to bylo v pohodě. Hledání na mapě mě prostě bavilo."

„Líbilo se mi, že jsme mohli pracovat ve skupinách. Bavilo mě hledat na mapách ulice, bylo to zajímavé."

„To mě mega bavilo, jak jsme si mohli něco vyrobit."

Kittelův dům

„Zaujala mě ta stará chalupa."

„Zahrada byla krásná, líbilo se mi, že nám paní řekla, k čemu jsou bylinky dobré. Průvodce vysvětlil, jaké to bylo žít v té době."

„V Kittelově muzeu se mi hlavně líbila bylinná zahrádka."

Mgr. L. Burgermeisterová

ISŠ

Sportovní den ISŠ: Mazáci vs Zobáci?

Předem se omlouvám za slangové výrazy připomínající šedý systém Československé lidové armády, na který však mnozí ještě dnes tak rádi vzpomínají, ale tak nějak by mohl vypadat titulek článku sportovní rubriky hodnotící uplynulou událost.

Na antuce pod sítí se hrálo na dvou kurtech a stalo se dlouho nemyslitelné, učitelé v neúplné sestavě prohráli oba sety s reprezentací M1A a remizovali s M2A, turnaj tedy po dlouhých letech neovládli. Jejich pokořitelé se stali celkovými vítězi.

Na zelené trávě honil míč kulatý, kromě 9 žákovských družstev, po třech letech také učitelský výběr. Po sérii zranění a let však někdejší slávy nedosáhl, po vyrovnaném zápase s K1GM a celkem jasné porážce s již tradičním finalistou M3A nepostoupil z tabulky B do vyřazovací části.

Z tabulky A postoupil tým O3ST na počet vstřelených branek na úkor veteránů LFS1, s nimiž měl stejný počet bodů a stejný rozdíl skóre po vzájemném nerozhodném zápase.

Tabulku C, z které postupovaly dva týmy, zcela ovládla reprezentace M1L s plným počtem bodů a bilancí 9:0.

Z druhého místa postupovalo O1S, v semifinále však prohrálo 1:2 s M3A a vzápětí opět těsně 2:3 v zápase o 3. místo s O3ST, které vypadlo 0:1 se třídou M1L.

A hrálo se finále! A ne ledajaké! Absolutní ultimátní fotbal! 3:2!

V prodloužení zlatý gól euforicky slavili naši šikovní z M1L „zobáci“ a lídr obhájců a mazáků V. Vojtíšek jen trefně poznamenal: „Třikrát po sobě ve finále, to není špatný!“

A šlo se na oběd, pak pro vysvědčení a na prázdniny.

Sláva vítězům, čest poraženým!

Nové šampiony viz na přiložené fotografii.

P.S.

Exkurze do Rautisu v Poniklé

7. dubna 2025 se třída L1FS zúčastnila exkurze v malé rodinné firmě Rautis v Poniklé, která vyrábí foukané skleněné perličky, ze kterých vyrábí perličkové vánoční ozdoby a má v Poniklé dlouhou tradici. Způsob výroby perličkových ozdob byl v roce 2020 zapsán na Seznam živých tradic UNESCO a je jedinečný na celém světě. Studenti zde mohli vidět činnosti jako foukání, stříbření, barvení a řezání perlí a jejich splétání do ozdob. Celou exkurzí nás provázel student této třídy Ondřej Čiháček, který má pracovní zkušenosti v této firmě. Ondřej prohlídku komentoval a zároveň nám některé konkrétní činnosti i prakticky ukazoval.

Mgr. Jitka Šimůnková

Florbalový turnaj ve Frýdlantu: Skvělá atmosféra a bojovné výkony našich týmů

Ve čtvrtek 13. června se ve Frýdlantu konal florbalový turnaj středních škol, kterého se zúčastnila i naše škola ISŠ Vysoké nad Jizerou. Do turnaje jsme nasadili hned dva týmy – tým A i tým B. Z naší výpravy se turnaje zúčastnilo 14 studentů a doprovod tvořili dva učitelé.

Turnaj se hrál ve formátu 3 na 3 plus brankáři a hned první zápas jsme vyhráli kontumačně, protože tým z Gymnázia Doctrina nedorazil. Poté následovaly napínavé a vyrovnané zápasy plné emocí i krásných akcí. Já osobně jsem chytal za tým A. Atmosféra na hřišti i mimo něj byla skvělá. Jeden moment byl trochu vyhrocenější – po nešťastném střetu s protihráčem, který mě trefil kolenem do hlavy, jsem neudržel emoce a vrátil mu to postrčením. Rozhodčí mě za to potrestal minutovým vyloučením, ale protože brankář nemůže jen tak opustit bránu, musel za mě na trestnou lavici náš hráč – takže jsme minutu hráli pouze ve dvou.

Přesto jsme to nevzdali a bojovali až do konce. Tým A nakonec obsadil 4. místo, tým B skončil pátý. I když jsme nevyhráli žádné medaile, odvezli jsme si skvělé zážitky a spoustu motivace do dalších turnajů. Byl to parádní den plný sportu a týmového ducha!

Filip Mařan, A2T

Koncem školního roku byl na Jizeře opakovaně k pozorování zvláštní výjev

Ve středu 25. června splouvali Jizeru pod vedením našich vodáckých průvodců žáci tříd K1GM a O1S. Z Malé Skály tak do Dolánek vyrazilo více než 20 lodí posádek ISŠ Vysoké nad Jizerou.

Slunce svítilo, voda tekla a naši vodáci více či méně úspěšně bojovali s proudem řeky. Bylo slyšet zřetelné nadšení tu a tam okořeněné nepublikovatelnými expresivními výrazy.

Tuto tradiční kulisu pak opakovaně doplňoval obraz parkujících lodí, brodících chlapců a dívek prohledávajících dno řeky zraky, rukama i nohama. To, co jednou ke své radosti zázračně našli a jindy uchvátily proud a hlubina, byly iPhony neuložené v lodních barelech.

I dělníci na železničním mostě pobaveně volali: „Co to tam hledáte?“

Zvláštní poděkování patří Ing. Evě Zuzánkové, která se postarala o logistiku celé akce a statečně čelila ekonomickým rozvahám a dodatečně účtovaným „víceprací“ nejmenované půjčovny.

„Na koloběžkách cestou zpět hlavně nesmykujte! Ten plášť je za pět set a já ho měnit nebudu! Nebudu! Já nejsem váš žák! Já vám ho naúčtuju, celou koloběžku vám naúčtuju! Už jsem vychladl, nechtěla byste příště přijet sama? Budete to mít zadarmo! Ne loď, vzducholoď!“

Hezké prázdniny!

P.S.

Církve

Církev československá husitská (léto 2025)

Horké dny přelomu června a července patřily v naší církvi několika výročím a památným dnům. V nedalekém Škodějově se v tamním přírodním areálu Karla Farského konala tradiční pouť a bohoslužba připomínající život a dílo prvního patriarchy, místního rodáka. Proběhla za účasti nejvyšších

představitelů církve. Památku slovanských věrozvěstů Konstantina a Metoděje, a především pak kostnického mučedníka Mistra Jana Husa, jsme uctili při bohoslužbách ve Vysokém 6. července. Zapojili jsme se také do diecézního projektu s názvem Večer pro Mistra Jana, v jehož rámci ten den po bohoslužbách zazpíval soubor My Gospel z Železného Brodu. Navzdory červencovému horku a nedělnímu odpoledni přišel sympatický počet posluchačů.

Během letních měsíců ještě doplňuji, že může dojít k eventuálním občasným změnám v termínech a časech konání bohoslužeb (především z důvodu čerpání dovolených apod.). Sledujte proto nástěnky pro aktuální informace. Nebude-li uvedeno jinak, jsou bohoslužby v obvyklém nedělním čase, tedy od 14 hodin. Se začátkem školního roku pak opět otevřeme nabídku konání biblických hodin, výuky dětí a pastorační služby. Bude jako každý rok platit od září po celý následující školní rok.

Především však bych Vám dnes, milí čtenáři, rád připomněl pozvání na nejvýznamnější akci naší náboženské obce v tomto roce, kterou bude zářijová oslava 100. výročí otevření Sboru Dr. Karla Farského ve Vysokém. Program, se kterým jste se již v minulém čísle mohli seznámit, je kompletně potvrzen. V sobotu 20. září od 14 hodin tak akce začne slavnostní bohoslužbou, které bude předsedat patriarcha Tomáš Butta, za účasti královéhradeckého biskupa Pavla Pechance a hostů z řad duchovenského sboru. Po bohoslužbě naváže přednáškou o sakrální architektuře Církve československé husitské historik Martin Jindra. O hudební stránku odpoledne se pak postará nám dobře známá zpěvačka Iva Housová s doprovodem klavíristky Pavlíny Vodseďálkové. Jednotlivé části programu budou odděleny přestávkami, aby bylo dost času také na posezení, pohoštění, zavzpomínání, popovídání si. Jsme moc rádi, že se k této příležitosti podařilo domluvit s ústřední radou naší církve renovaci expozice o životě a díle Karla Farského a historii našeho kostela, kterou po léta dobře znáte ze sborového předsálí. Právě 20. září bude možné si ji poprvé prohlédnout v novém hávu. Tak jak jinak zakončit, než pozváním a přáním – přijďte pobejt. Přeji vám krásné letní dny, hojnost klidu a načerpání nových sil během prázdnin.

Vladimír Hraba, administrátor

NÁBOŽENSKÁ OBEC CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ
VÁS SRDEČNĚ ZVE NA OSLAVU

100 LET VÝROČÍ

OTEVŘENÍ SBORU

ThDr. Karla Farského ve Vysokém nad Jizerou

V SOBOTU 20. ZÁŘÍ 2025 OD 14 HODIN

Ve Sboru ThDr. Karla Farského ve Vysokém nad Jizerou
(adresa: Dr. Karla Farského 303, Vysoké nad Jizerou)

Za účasti patriarchy CČSH ThDr. Tomáše Butty, ThD.,
královéhradeckého biskupa Mgr. Pavla Pechance a dalších hostů

Program:

14.00: Slavnostní bohoslužba

15.30: Pozdravy hostů

16.00: Architektonická a umělecká podoba sborů Církve československé, přednáška historika PhDr. Martina Jindry

17.30: Pěvecké vystoupení Ivy Housové s klavírním doprovodem Pavlíny Vodseďálkové

18.30: Závěrečné slovo, požehnání, zakončení

Občerstvení zajištěno, během akce možnost prohlídky Pamětní síně Dr. Karla Farského ve Vysokém nad Jizerou a Přírodního poutního areálu Dr. Farského ve Škodějově.

Církev československá husitská

Kultura

Občanské sdružení Větrov, z.s.,

přípravný výbor Krakonošova divadelního podzimu vás srdečně zve na

56. Krakonošův divadelní podzim 2025			
pátek	3. 10. 2025 ve 20:00 hod.	DS Krakonoš Vysoké nad Jizerou	Karel Čapek **R.U.R.**
sobota	4. 10. 2025 v 16:00 a 20:00 hod.	Divadlo BLIC Ostrožská Nová Ves	Marc Camoletti **Na správné adrese**
neděle	5. 10. 2025 v 16:00 hod.	beseda s významnou osobností	herečka, dabérka **Zuzana Slavíková**
	5. 10. 2025 ve 20:00 hod.	Rádobydivadlo Klapý Libochovice	Marcin Szczygielski **Skořápka**
pondělí	6. 10. 2025 v 9:30 hod.	DS teaTrum Velké Opatovice	Stanislav Tomek **Andulka a loupežníci**
	6. 10. 2025 ve 20:00 hod.	DS teaTrum Velké Opatovice	P. Haudecouer, G. Sibleyras **Pozor, natáčíme!**
úterý	7. 10. 2025 v 8:30 hod.	DS Vojan - Mladá Haluz Desná	Claire Dowie **Dospělé dítě**
	7. 10. 2025 v 16:00 hod.	Divadlo Prkno Veverská Bítýška	Povídka St. Leackoka **Tři banánové krabice**
	7. 10. 2025 ve 20:00 hod.	DS MKZ Horšovský Týn Horšovský Týn	Michaela Doležalová, Roman Vencl **Královny**
středa	8. 10. 2025 16:00 hod.	doplňkový program před divadlem	koncert **Pavel Kaiser Trio**
	8. 10. 2025 ve 20:00 hod.	DS Haleny Halenkovice	Petr Zelenka **Dabing street**
čtvrtek	9. 10. 2025 v 16:00 a 20:00 hod.	DS Zdobničan Vamberk	Michaela Doležalová, Roman Vencl **Když se zhasne**
pátek	10. 10. 2025 v 16:00 hod.	doplňkový program	**Defilé pohárku SČDO**
	10. 10. 2025 ve 20:00 hod.	Divadlo Stodola Sivice	Přemysl Rut **Sen**
sobota	11. 10. 2025 v 15:00 hod.	DS J. K. Tyl Lomnice nad Popelkou	Milan Uhde **Balada pro banditu**

Změna programu vyhrazena. **Rezervace vstupenek od 25. srpna 2025.**

Divadlo

Loutky na výletě

Loutkářká Chrudim, na jejíž 74. ročník dostala naše loutková scéna pozvání při loňských oslavách, je nejstarším a nejdéle trvajícím loutkovým festivalem na světě, a to už od roku 1951. Dnes je v hlavním programu výběr toho nejlepšího z českého amatérského loutkového divadla, doplněné dalšími i mezinárodními či profesionálními představeními, venkovními výstupy, koncerty i hosty. A právě k nim v letošním roce patřili i vysočtí loutkáři. Po 10 letech se vytáhla a dvakrát cvičně sestavila přenosná loutková scéna z roku 1997, kdy loutky poprvé opustily domovskou scénu, aby vycestovaly do Francie.

Podařila se i zkouška, a tak v neděli ráno 29. června se nakládala scéna, rekvizity, kulisy a loutky do autobusu pana Ráže a vyrazilo se směrem na Chrudim. Vládla jistá nervozita a obavy, zda se podaří postavit komplet scénu včas, zda někoho bude zajímat naše představení, zvládneme to? Za Roprachticemi proběhl autobusem dotaz: „Kdepak máme zadní kulisy? Vešly se do kufru?? Nebo jedou na káře s pódiem?" No, nejely, opuštěné čekaly v šatně na věšácích, nikoho při nakládání nenapadlo pozdvihnout oči výše. Takže otočka na ponikelském Mejtě a zpět do Vysokého. Naloženo, provedena kontrola a už co nejrychleji do cíle přímo k Pipichovu divadlu v Chrudimi. Technici už na nás čekali a přes malé zpoždění se stihla scéna v pozadí obrovského jeviště nahrubo postavit, zatímco vpředu zkoušeli loutkáři ZUŠ z Turnova. Jejich představení jsme měli možnost navštívit. Stačili jsme nakouknout do muzea loutek nebo se projít Chrudimí, okouknout pár výstupů v parku za divadlem, pozdravit zná-

mé (třeba vítěze posledních ročníků, kamaráda, starostu Poniklé Tomáše Hájka), dostavět scénu, nasvítit, zkusit oponku, propadlo a už začal lákat náš flašinetář na Čechovu Pohádku naruby. Nejprve venku na schodech a pak také uvnitř ve velkém sále. K naší radosti se sál naplnil a hrálo se dobře, počáteční tréma vyšuměla. Nikdo a nic nespadlo, přestavby byly rychlé a reakce diváků příjemné. Až nám bylo líto, že je konec. Ve Francii jsme se naučili vycházet i s loutkami před scénu a divákům umožnit si loutky prohlédnout nebo i vyzkoušet. I v Chrudimi s radostí přišli velcí a malí diváci ke scéně, vyptávali se, prohlíželi, vyzkoušeli. A flašinet pilně vyhrával. Radost převážila počáteční starost.

Technická četa chrudimského divadla měla obavu, zda nám stačí hodina na vyklizení scény, že už tam bude další soubor. Naše ujištění, že to stihneme, je moc neuklidnilo. Za necelou hodinu bylo jeviště i šatny prázdné a vše naloženo do autobusu a káry.

Ještě malé občerstvení ze stánků, včetně kávy z Kafékáry a autobus s námi nastoupil cestu domů. Nejstaršího a nejmladšího účastníka dělí téměř 70 let, přesto dobrý pocit a spokojenost zvítězily. Jelo se dobře, takže ve 23 hodin jsme minuli zelenou na semaforu, nanosili vše zpět do divadla a po půl hodině už jen dobrou noc a třeba někdy příště.

P.S. Doneslo se nám, že... „v semináři jsme kromě jiných rozebírali i váš výstup. I osmnáctiletí frekventanti oceňovali váš soubor a všichni jsme se shodli a smekáme klobouk nad vytrvalostí vašeho souboru udržovat tradici klasického loutkového divadla!"

Děkujeme a už se těšíme na diváky na domácí scéně v divadle Krakonoš v neděli 3. srpna od 17 hodin. *-hej-*

Knihovna

Konec školního roku v knihovně

Tak se nám knihovna změnila! Přibyla v ní Pošta – partner a zaniklo místo na besedy. To se přesunulo do budovy městského úřadu, a jak to hodnotíte, nechám pouze na vás, návštěvníky knihovnických i muzejních akcí.

Atmosféra knihopošty nebo poštoknihovny je jiná a budeme si muset na ni všichni zvyknout. Pozitivní pro nás, mě i pracovnici pošty Petru Davidovou, je naše zastupitelnost. Já se učím veškerou poštovní agendu a Petra zvládat knihovnický systém Tritius a hlavně uspokojit přání náročných čtenářů a nabízet zajímavé knižní tituly. Praxe je zatím krátká, a proto prosíme o shovívavost a toleranci, neboť jak se říká, nikdo učený z nebe nespadl.

A teď zpět ke knihovně, kde se opět setkávaly šikovné ženy a motaly růže na Vysockou pouť. Ano, píšu setkávaly, protože tisícovka papírových květin se neudělá za jeden podvečer. **Tímto chci všem šikulkám velmi poděkovat.**

Další milou akcí v knihovně je Pasování na čtenáře pro první třídu ZŠ. Paní učitelka Lenka Farská přivedla ke králi do knihovny třídu samých vynikajících čtenářů, kteří splnili s lehkostí zadané úkoly a mohli tedy dostat klíč od všech knihoven, drobný pamlsek a pěknou knihu.

Prázdniny se za okamžik přehoupnou do druhé poloviny a knihovna se stane opět hlavním stanem pro objednávání lístků na Krakonošův divadelní podzim. Rezervační portál bude spuštěn 25. srpna. Dřívější objednávky a rezervace nepřijímám, i když rozumím tomu, že když vyjde divadelní

program právě v tomto čísle Větrníku, je touha po zajednání míst převeliká.

Kromě zmiňovaného mumraje kolem KDP pro vás připravujeme s panem Michalem Černým opět zajímavou cestovatelskou přednášku. Kterou zemí nás tentokrát pan cestovatel provede je ještě tajemstvím, které bude včas odhaleno. Sledujte tedy kalendář akcí i facebookové stránky města a knihovny.

Přeji vám pěkný zbytek léta a přijďte si půjčit knihu nebo koupit los – třeba budete mít šťastnou ruku.

Eva Marková

Knihovna doporučuje

Letní slunovrat
Michaela Klevisová

Mladý pár najde v zapadlé jihočeské vesnici nový domov. Zdánlivou idylu však Kamile a Filipovi po letním slunovratu naruší vražda. Souvisí s neštěstím, ke kterému v místech opředených legendami o tajemných rituálech došlo před mnoha lety? Když jindřichohradecká vyšetřovatelka Tereza Fabiánová začne rozkrývat zamotaný případ, vyplouvají na povrch staré křivdy.

Malej princ
Klára Hoffmanová,
Jarmila Bachmannová
(Antoine de Saint- Exupéry)

Malej princ a Kerkonoše? To přec nemůž pasovať dohromady! Tolle bylo pervni, co nám přišlo na mysel. Jak dostať ušecky tý moudrý myšlínky do ušenniho hovoru tverdejch horalu, lesáku, přalláku, kalcu a koralařu? Ale pak sme si řekly, že duši máme ušecky stejnou, ať je to pán na éroplánu, kalčinka nebo kohátnik. No, považte sami, esli se nám to povello.

Teta
Valérie Perrinová

Píše se rok 2010, když policie kontaktuje Agnès s informací, že její teta Colette Septembrová právě zemřela. Ale to není možné, Colette přece zemřela již před třemi lety... Agnès si myslí, že je to omyl nebo shoda jmen. Přesto se vrací do malého městečka v Burgundsku, odkud už kdysi dávno odešla, aby identifikovala tělo neznámé ženy, která jí zanechala poslední vůli a nahrané audiokazety. Kdo je ta žena? Jestli je to opravdu Colette Septembrová, kdo leží na hřbitově místo ní?

(zdroj Databáze knih)

Z kronik

Červenec 1949

1. červenec

Letní sezóna začíná chladným a deštivým počasím. V žádném z hotelů však nechtějí bráti hosty na stravu. Ani ve vile nemohou bráti.

2. červenec

V parku byl zbourán hudební pavilon, jelikož byl již nahnilý. Zbytky dřeva si odvezli footballisté na hřiště, kde prý postaví tribunu.

3. červenec

Kopaná Vysoké – Příkrý 1:3. V Krakonoši sehráli ochotníci divadlo „Kostnické plameny".

5. červenec

Je hezky, z luk se odváží seno. V předvečer upálení M.J.H. byl pořádán průvod od vodárny na hřiště. V průvodě lampiony a hudba. U hranice promluvil čsl. farář Otakar Horák a recitoval Karel Bartoníček /cukrář/.

6. červenec

Do Vysokého po několikaleté přestávce přijel J. Majzner, který v Krakonoši sehraje deset loutkových představení.

17. červenec

Hasiči jeli na sjezd do Sklenařic. Vysočtí foot. hráli v Kořenově. Vyhráli 5:2.

18. červenec

Dopoledne schůze MNV v městské radnici. Obsadí se místo domovnice v mateřské škole a úředníka zásobovacího oddělení. Bude proveden výkop vodní nádrže u činžáku u hřbitova.

21. červenec

Včera v 8 hod v Krakonoši vzpomínka na zesnulého bulharského min. předsedu Jiřího Dimitrova. Zahájil Jaroslav Janda, účinkovali rekreanti ROH. Přítomen prof. dr. Jílek.

27. červenec

V ozdravovně ROH bylo po dva dny 32 Američanů. Podnikli také výlet do Harrachova.

29. červenec

Do Sboru čcsl. přijela komise ONV ohledně opravy věže.

30. červenec

Spolek Rodáků a přátel Vysokého uctil památku spisovatele a básníka, vysockého rodáka Zdeňka Róna. V 18 hodin byl zástupci pořadatelů položen věnec na hrob před rokem zesnulého básníka. Večer byla vys. och. v Krakonoši předvedena hra „Očistec". Před zahájením promluvil V. Pavlík. Ze zvukového snímku jsme také slyšeli hlas Z. Róna.

31. červenec

V 10 hodin byl na náměstí koncert městské hudby, potom odchod k rodnému domu Z. Róna. Po slavnostním obřadu tam za dosti hojné účasti občanstva domácího i návštěvníků byla odhalena pamětní deska.

Srpen 1949

1. srpen

Ozdravovna ROH hostí 83 Poláků a Polaček. Poutní atrakce již přijíždějí na náměstí.

2. srpen

Večer v 10 hodin narazil cizí motocyklista na hromadu písku před nemocnicí. Byl zraněn a přenesen do nemocnice.

4. srpen

Koupaliště, které je stále v ubohém stavu, bylo předáno Sokolu.

8. srpen

V Krakonoši večer poutní „Dozvuky".

11. srpen

Žně jsou již v plném proudu. Též se suší otavy.

12. srpen

Místní nemocnice zřídila u silnice

nový chodník.

13. srpen

Byl velký vítr, který shazoval ovoce a zracel panáky v polích.

16. srpen

Opět je klidno a teplo. Dr. Václav Lukáš stěhuje s přáteli musea musejní knihovnu do budovy bývalého okresního soudu.

20. srpen

Od 15/8 se konají noční hlídky v polích na ochranu úrody.

23. srpen

Nad poli krouží letadla, která pozorují postup polních prací.

24. srpen

Suší se otavy, sváží se žito, pšenice.

31. srpen

Rekreanti ROH pořádali dopoledne na Sokolovně lehkoatletické závody.

Z kroniky roku 1949 vybrala a sestavila
Mgr. Lucie Vaverková Strnádková

Informační centrum

Krkonošské železnice: Nostalgické jízdy krajinou vás vrátí v čase

Jen si to představte. Mohutný parní stroj přisupí do stanice, na okamžik ji zahalí do mlžného oparu a vzduch nasycený sazemi a vůni oleje protne hvízdání píšťaly. Nechte se na oblaku páry přenést o 100 let zpět. Do dob, kdy byly vlaky symbolem pokroku a otevřely hory průmyslu i turistům. Nastupte do dobového vagónu a užijte si kouzelnou projížďku snádechem nostalgie a radosti.

Přesně takový zážitek vám nabízí při speciálních jízdách hned dvě krkonošské železnice. Pojďme si je představit!

Lokálka Martinice v Krkonoších – Rokytnice nad Jizerou

Dvacetikilometrová trať vybudovaná v letech 1898–1899 lemuje a křižuje řeku Jizeru. Proto se jí přezdívá Pojizerský Pacifik. Pokud budete pozorní, napočítáte cestou mnoho mostů, mostků, propustí, a dokonce jeden tunel. Právě tyto prvky jí dodávají na malebnosti.

Historické vlaky jezdí po trati jen výjimečně, provoz běžných spojů je však celoroční. Doporučujeme ji proto využít k dopravě na start výletů po západních Krkonoších. Kudy se vydat, až vystoupíte z vlaku, vám poradí tištěný Průvodce po trati Pojizerský Pacifik nebo komiks nejen pro děti se spoustou her a informací Jízda s hrabětem, obojí je k dostání na nádraží v Martinicích.

Po čtyři letní víkendy probíhají na trati nostalgické jízdy historickými vlaky. Parní lokomotiva i motoráček Hurvínek vyjíždějí ze stanice Martinice v Krkonoších, kde je navíc o sobotách připraven i doprovodný program pro celou rodinu.

Letní program na lokálce v roce 2025

Krkonošské parní víkendy

12. – 13. července a 9. - 10. srpna 2025

Po celý víkend jezdí po trati parní mašina 423.094 Velký Bejček. V sobotu navíc perón martinického nádraží zaplní smích dětí i dospělých, protože jinak to při představeních Divadla Koráb a Já to jsem zkrátka nejde. Přijďte se o tom přesvědčit a užijte si navíc dílnu pro děti, prohlídky Železničního muzea v doprovodu hraběte Jana Harracha, přátelské pohoštění a dobrou náladu.

Víkendy s Hurvínkem

26. – 27. července a 23. – 24. srpna 2025

Motorový vlak Hurvínek s dřevěnými lavicemi není tak ohromující, jako parní lokomotiva, ale má své roztomilé kouzlo. Navíc, vaše babičky ho jistě ještě pamatují, vezměte je na projížďku s sebou. O sobotách se na nádraží v Martinicích setkají s tradičními řemesly jako je sklářství nebo zpracování dřeva. Obojí bude bavit i děti a leccos si vyzkouší v dílničce. Po celý den budou probíhat prohlídky Železničního muzea a procházky po naučné stezce Nádraží Martinice s kvízem a odměnou.

Kompletní program hledejte tady: https://www.krkonose.eu/krkonosske-zeleznicni-vikendy

Ozubnicová trať Tanvald – Harrachov

Projeďte se po nejstrmější trati v Česku! Vede náročným terénem a je tak prudká, že si v minulosti vlaky při jejím zdolávání pomáhaly ozubeným kolem, které zapadalo do pásu mezi kolejemi. Současné silné stroje už ozubnici nepotřebují. Stále ji ale využívají historické vozy, které se na trať vracejí při nostalgických jízdách. Vydejte se na cestu s kulisou Jizerských hor a Krkonoš a užijte si výlet po technicky zajímavé trati. Projedete přes 25 metrů vysoký Jizerský most, tunelem, okolo skal i vodopádu.

Po celý rok se po trati můžete svézt různými typy historických vlaků. Ozubnicová lokomotiva T 426.0 zvaná „Rakušanka“ vyrazí na trať 1. listopadu a 27. prosince 2025. Motorové nebo parní vlaky se po trati prohání téměř každý víkend, vzhledem k rekonstrukci trati je však mnoho z nich omezeno na úsek Kořenov – Harrachov. Konkrétní termíny a jízdní řády najdete na www.zubacka.cz. Kromě toho pořádá Železniční společnost Tanvald také tradiční akce s doprovodným programem na kořenovském nádraží.

Letní program na Zubačce v roce 2025

Modelový víkend na Zubačce

5. - 6. července 2025

Jízdy historických vlaků doprovodí velká výstava železničních modelů ve Výtopně Kořenov.

Borůvková sobota na Zubačce

16. srpna 2025

Na nádraží v Kořenově budou připraveny borůvkové hody. Těšit se můžete

na borůvkové knedlíky, koláče a koblížky, ale také borůvkové pivo, víno, borůvkovici a mnoho dalšího. Po trati bude jezdit parní vlak.

Vše o krkonošských železnicích najdete tady: https://www.krkonose.eu/krkonosske-zeleznice

Na viděnou na perónu se těší
Alena Cejnarová,
Destinační společnost Krkonoše

Zdolejte s partou jedinou vysokohorskou pivní stezku v České republice! Krkonošská pivní stezka je otevřena do 29. září

Užijte si jedinečné spojení aktivního odpočinku a luxusního gastronomického zážitku. To vše uprostřed vzácné krkonošské přírody. Máte to do ní kousek, ale ruku na srdce – jak často utíkáte do její náruče? Pokud jste čekali na konkrétní plán, tak tady je!

Posbírejte partu kamarádů, naopak starosti, shon, děti a možná i partnerku nebo partnera nechte vúdolí. Teď tu jste jen vy, batoh na zádech, horské cesty pod nohama a daleké výhledy před očima. Soustředíte se na ten nejpřirozenější lidský pohyb, obklopeni neopakovatelnou krajinou. Necháte horský vzduch uvolnit všechno napětí náročných dní a provětrat těžkou hlavu. Stoupáte z barevných údolí až na horské hřebeny. A vcíli, jako třešnička na dortu, čeká jeden zkrkonošských pivních speciálů voroseném půllitru. Vychutnejte si skvělé pohoštění na horských boudách a exkurzi do pivovaru v doprovodu sládka. Relax pod noční oblohou nebo ve wellness už jen dokreslí dokonale komplexní prožitek.

30 kilometrů – 5 minipivovarů – 2 noci pod horskou oblohou

Krkonošská pivní stezka nabízí dvě varianty trasy, obě jsou dlouhé něco málo přes 30 km. Doporučujeme si pochod naplánovat na víkend, začít v pátek večer a užít si ho naplno i s noclehy na horských boudách. Pokud se na tolik dní „neurvete“, pak si klidně zdolání stezky rozložte na několik denních etap v průběhu letní sezóny. Musíte to ale stihnout do konce září.

Jak zažít pivní stezku – program den po dni

Pátek

Vyrazte brzy odpoledne. Trasa začíná na Malé Úpě a končí ve Vrchlabí. Pokud nejste přímo Vrchlabští, pak je nejlepší auto zaparkovat tam a na Horní Malou Úpu vyjet autobusem.

První pivovar, který potkáte, se jmenuje Trautenberk. Stojí na pomezí Čech a Polska v nejvýše položené obci Krkonoš. Užijte si sluncem zalité šťavnaté louky a chalupy, které na nich stojí pod všudypřítomným dohledem Sněžky. Pivo, které v pivovaru ochutnáte, je osvěžující, řízné a hořké tak akorát. Zvolíte spodně či svrchně kvašené, světlé nebo polotmavé? Zajistěte si exkurzi do pivovaru a nechte si od sládka poradit, které bude tou správnou volbou pro váš večer.

Sobota

Nejnáročnější den putování je před vámi. Nechte se svěžím horským vzduchem probudit brzy a vydejte se na dvacetikilometrovou túru včas. Odměnou vám bude klidná symfonie krkonošského rána, výhledy, které si užijete, než dorazí ostatní turisté, a možná stihnete přidat do harmonogramu i vrchol Sněžky, který jinak trasa míjí.

Další zastávka vás každopádně čeká

v Peci pod Sněžkou v Peckém pivovaru. Vybírat budete ze čtyř druhů piv s příhodným názvem Sněžka. Doporučujeme však neochutnávat všechny, máte před sebou náročný výstup, se kterým by vám dvě piva v každé noze nepomohla. Nejprve vstupte do Obřího dolu, monumentálního údolí modelovaného ledovcem. Půjdete jím jen kousek, než se vaše cesta stočí do mnohem méně ostrého a strmého Modrého dolu s rozsáhlými pastvinami a krásnými roubenkami. Kolem Výrovky a Chalupy na Rozcestí dojdete ke Klínovce a až si užijete výhled do údolí Klínového potoka, sestoupíte do cíle dnešní výpravy.

U Friesových bud zchlaďte nohy v malém jezírku a hrdlo prolijte pivem Fries, vyráběným z pramenité vody vyvěrající přímo zde. Čepují tu také pivo Hendrych, plné, osobité a hořké. I to je součástí pivní stezky. Užijete si ubytování s nádherným výhledem na střední část Krkonoš, prohlídku pivovaru i wellness.

Neděle

Poslední den vás čeká nenáročný sestup přes Strážné do Vrchlabí. Vaší poslední zastávkou je hotel Pivovarská bašta a ochutnávka piva Medvěd. Pivo z žateckého chmele, vařené klasickým tří-rmutovým způsobem. V místní restauraci můžete příjemně poobědvat a završit tak váš víkendový sportovně – gastronomický zážitek.

Sbírejte razítka a vyhrajte pobyt na horách.

Před cestou si vytiskněte nebo v některém z informačních center v Krkonoších vyzvedněte leták Krkonošské pivní stezky.

Pokud se vám podaří od 31. května do 29. září 2025 obejít všechny pivovary a v každém vypít 1 pivo (i malé se počítá), získáte bandanu s motivem Krkonošské pivní stezky, a navíc možnost zúčastnit se losování o super ceny. Co takhle další pobyt na horách a zásoba krkonošských piv k tomu?

Chcete-li získat odměny, stačí v posledním pivovaru odevzdat vyplněný leták s razítky.

Alena Cejnarová,
Destinační společnost Krkonoše

Příspěvky čtenářů

Odcházím

Několik desítek let jsem rostl k radosti okolojdoucích i své. Na krásném místě u kostela z útlého proutku vyrostl velký kmen, na jaře obsypaný květy a včelkami se zpívajícím ptactvem, poskytl stín těm, co si na chvilku posedli, na podzim obsypaný plody, které sbírali lidé do kapsy po třech pro štěstí nebo děti na zábavu. Hodně mě bolelo, když děcka do větví házely klacky a lámaly je. Přežil jsem nápory tvrdého větru i těžkého sněhu. Až vloni na jaře jsem na polovinu ochrnul, větve osychaly, lupeny opadaly, snažil jsem se vzchopit a druhou část držet. Nedal jsem to, síly mi došly a nevím proč. Stejně mě bude bolet, až se do mě zařízne pila. Jen si přeju, aby se mému kolegovi na druhé straně vedlo lépe. Pamatuji si, že před 20 lety metrový kmínek, který vyrostl z mého kaštanu, zasadil dlouholetý varhaník s rodinou. Neviděl jsem na něho, ale holubi si o tom povídali na střeše. A třeba zase z jeho kaštanu jednou někdo zasadí nový na moje místo. *-hej-*

Vzpomínky mojí babičky Františky Jandové

Ve 20. letech minulého století neexistovala antibiotika, nebylo očkování, které máme dnes, tak dnes dobře léčitelné nemoci nebo nemoci, kterým lze předejít očkováním, probíhaly často velmi těžce, zanechávaly trvalé následky, mnohdy se na ně umíralo. Porody probíhaly většinou doma, byla velká porodní úmrtnost dětí i matek.

Babička vzpomíná.

První moje dítě se narodilo rok po svatbě 1917. Těhotenství jsem velmi těžce snášela. Zle jsem zvracela a při různých příležitostech jsem omdlívala. V mlékárně měla slečna za dveřmi umyvadlo s vodou připraveno, až se položím, aby mne vzkřísila, dvakrát kvůli mně zastavila tramvaj, ve Strahovské knihovně jsem vystrašila mnicha, stříkal na mne vodu z velikého džbánu.

V dubnu 1917 jsem odjela z Prahy porodit domů do Vysokého. Moc jsem se na toho malého tvorečka těšila. Holčička se narodila doma s pomocí porodní babičky. Měla kolem krčku omotanou pupeční šňůru a přes veškerou snahu přivolaného lékaře krátce po porodu zemřela. Zármutek jsem měla veliký. Zařekla jsem se, že již nikdy nebudu rodit doma.

Další dítě, také holčička, se narodilo v Praze ve známé nemocnici U Apolináře. Dítě bylo zdravé, čilé, ale neměla jsem žádné zkušenosti s malými kojenci. Ze čtyř dětí, které se narodily mojí mamince, jsem přežila jediná, další tři děti zemřely v kojeneckém věku. Po prostudování knížky „Mladá matka" jsem usoudila, že malí kojenci byli nevhodně krmeni kaší a plnotučným mlékem, a to zavinilo jejich smrt.

Holčičce byly čtyři týdny a plakala a plakala. Stály jsme nad ní s mojí sestřenicí a nakonec jsme usoudily, že má hlad. Prostudovaly jsme prospekt Nestlé moučky a předepsanou dávku jsme nalily do lahve. Dodnes vidím jak dítě pilo, vypilo předepsanou dávku až do dna, obrátilo hlavičku a hned spalo.

Když bylo holčičce tři čtvrtě roku dostala černý kašel. Já byla úplně zoufalá, když dítě dostalo záchvat kašle, zvracelo, dusilo se a potom bylo úplně skleslé. Pan doktor dal medicínu, služka vařila čaj z cibule a stále jsme jedna nebo druhá dítě chovaly, protože jakmile jsme ho položily, okamžitě se rozkašlalo. No prožila jsem si své. Dodnes na to s hrůzou vzpomínám.

To u nás byl poprvé pan doktor Zeman. Můj muž viděl na křižovatce U Anděla na domě cedulku Dr. Zeman. Požádal ho, aby se přišel na dítě podívat. Přišel. Byl to elegán, krasavec. Nejprve se rozhlédl po bytě, pohovořil o každém obraze, podíval se do každé místnosti, zeptal se co vaříme k obědu, kde můj muž pracuje, odkud jsme, jak jsem stará, no, o všechno měl zájem. Dítě prohlédl, řekl, že je to černý kašel, že to bude trvat dlouho, řekl jaký to bude mít průběh a že zase přijde.

Můj první dojem z elegantního a zvědavého doktora a takového chování byl podivný. Lékaři, co jsem znala, bývali dost nepřístupní, takoví bohorovní, neomylní, důležití. Najednou přijde někdo poprvé do bytu, v kuchyni se pečou omelety a on sedne hned ke stolu a řekne si o omeletu a s chutí ji sní atd atd. Dr. Zeman byl po všechna léta, co jsme byli v Praze naším v pravdě domácím lékařem, ba přítelem. Šla jsem za ním se vším, měl moji plnou důvěru. Když bylo velmi těžko, i z Brna jsem za ním přijela.

Na další porod jsem byla již měsíc v porodnici ohlášená, ale když jsme dorazili, čekalo nás překvapení. Vrátný hlásil, že je zavřeno, objevila se horečka omladnic. /To bylo závažné, smrtící onemocnění i ve dvacátých letech, kdy již byla hygiena na výši a znám původce onemocnění. Až ve třicátých letech se objevily Sulfonamidy a později peni-

cilin/. Tak se chlapec narodil doma. Byla velká radost, jenže druhý den jsem dostala horečku. Porodní babička na mne přenesla horečku omladnic. Manžel sháněl po restauracích led, doktor Zeman chodil třikrát denně. O všechno se starala moje sestřenice a jsem přesvědčená, že jen díky její velké péči jsem přežila.

No po této zkušenosti jsem další dvě děti rodila opět v porodnici U Apolináře. Při třetím porodu jsem v klidu podřimovala na sále, babička odešla k večeři. Najednou se mi zdálo, že kamsi padám, všechno se se mnou točilo, jakási úzkost mě popadla, ještě jsem chytila zvonek a pak už jsem nic nevěděla. Když jsem se probrala, bylo kolem plno lékařů a babiček a injekce za injekcí. Dostala jsem krvotok. Tak to je historie, která celkem dobře dopadla, ale stejně si myslím, že to nebylo lehké mít pět dětí.

V Praze jsme byli do roku 1928. Ivanka už chodila do školy, když se rozstonala na spalničky.

To se ví, že přes veškeré upozorňování doktora Zemana, že zdravé děti mají být separované, to nakonec dostaly všechny. Jak se léčily se již nepamatuju, někdy měly rýmu, kašlaly, prodělaly plané neštovice.

Ještě vzpomínám na epidemii záškrtu ve škole v Praze Na Zatlance v r. 1926. Nejstarší Ivanka již chodila do 2. třídy, když se v její třídě objevil záškrt. Třídu na několik dní zavřeli, ale stejně bylo již pozdě. Nemocných dětí přibývalo, ale co nejhorší, dozvěděli jsme se, že i když po píchnutí séra bolest v krku ustoupí, není ještě vyhráno. Přišla brzy zpráva, že nemocných dětí je mnoho, pak jedna holčička zemřela a druhá byla ochrnutá, vozili ji jenom v kočárku. Také Jiřinka Foustková /její otec byl známý zubní lékař/ stonala, ale už je to prý dobré. Holčička měla to nejpečlivější lékařské ošetření, a jak později její maminka vyprávěla, stále ji pozorovali a hlídali. A tu si tiše hrála v pokoji a najednou se zvrátila a byla mrtvá. Jiřinka byla opravdu výjimečně nadané dítě. Zármutek rodičů byl veliký. Aby uctili Jiřinčinu památku, koupili její rodiče pro každé dítě ze 2. třídy knížku „Malý lord“, vlepili tam Jiřinčinu fotografii a podarovali tím všechny spolužáky.

O prázdninách 1928 jsme se stěhovali do Brna. Dětem bylo 10, 8, 6 a 4 roky.

Hned na začátku 1929, začal Ivanku bolet paleček na pravé ruce. Byl pod nehtem červený a trochu oteklý. Vůbec to zle nevypadalo, ale za několik dní dostala horečku a nakonec se z toho vyklubala otrava krve. Musila jsem dítě odvézt do nemocnice na operaci. Otevřeli jí to pod pažičkou. Tenkrát v té době, když se řeklo otrava krve, viděly se už máry a hřbitov. Já jsem opravdu starostí a bolestí byla za dva dny šedivá. Musila jsem ji pár dní v nemocnici nechat, než mi ji celou zafáčovanou, dali domů. Pak jsem ji ještě měsíc vodila na převazy.

Dnes s babiččinými vzpomínkami končím. Těch nemocí je ještě hodně, tak pokračování příště.

MUDr. Dana Pohanková

Jarní Hraní U Lípy

V sobotu 7. června 2025 v předvečer svátku Sv. Medarda se v areálu penzionu U Lípy uskutečnil minifestival Jarní Hraní U Lípy. Termín akce jsme plánovali v listopadu 2024 s jasnou vizí skvělého počasí, protože „v červnu je u nás vždy krásně“.

Festival uvedl pan domácí slovy: Vítejte na Woodstoku U Lípy!

Na pódiu se představily dvě výrazné

kapely – Půltmy a Jarret – které svým vystoupením nadchly publikum čítající přes 80 hostů, a i navzdory dešti vytvořily nezapomenutelný hudební zážitek. Jejich repertoár, plný emocí a energie, roztančil i ty největší introverty.

Po oficiálním programu se večer přelil do volné hudební improvizace, volná zábava za zvuku kytar, pianina, foukacích harmonik, kontrabasu a saxofonu trvala do ranních hodin. Atmosféra byla uvolněná, přátelská a plná radosti z hudby a společného sdílení.

Poděkování patří městu Vysoké nad Jizerou, které akci finančně podpořilo z kulturního fondu.

Jarní Hraní U Lípy se tak stalo nejen hudebním, ale i společenským svátkem, na který budou účastníci ještě dlouho vzpomínat.

V letošním roce nás čeká ještě Letní Hraní U Lípy – 26. 7. 2025 nám zahrají Shortfingers a hosté. Podzimní Hraní U Lípy nabídne dne 20. 9. kapely Blue Head a Petr Kalandra Memory Band.

Přiďte pobejt. Srdečně Vás zve
Míša Kazíková

Koupák Fest již podesáté!

Vloni se zase pokročilo o pěkný kus zbudováním krásného podia a boudy pro muzikanty. Za loňské utržené penízky z akce jsme pořídili pípu s větší kapacitou a lepším chlazením, tráva posekána, na jaře opět pomohli hasiči s vyčištěním nádrže – čehož si velmi ceníme! S Karlíkem M. jsme opravili popraskané schody po zejmě – všeho si velmi ceníme! Stejně tak i podpory této akce ze strany města.

Po cca 9 letech tradičního zahajování letní plovárenské saisony, kdy vesměs vystupoval Kašťák Band, jsme si chtěli vyzkoušet jinačí model – a sice více kapel, aby si každý mohl najít to „svý“.

Pro děti Fána Band (s malým nomádem Fánou), pro starší harmonikáři od Velkých Popovic (bylo jich 5!!!) a nakonec Jari Kuri Band – to byl mix, který se podařilo domluvit a taky zaplatit. Městu děkujeme za finanční podporu, za stánky a dobrovolníkům za pomoc při organizaci akce samotné a její přípravě.

Sobota 28. 6. - první prázdninový den - a kdo z dětí donesl ukázat „výzo“, dostal dáreček od sponzorů, i když tam nebyly vždy „samý“ jednušky. Pro nejmenší jsme zajistili od kamaráda skákací hrad, na úvod se vždy věnujeme dětem – malují obrázky, které potom zdobí naše koupaliště, a hlavně se zapojují do soutěží:

Závody na kolečkách (rodič + dítě, rodič + rodič)

Přetahovaná lanem (kluci, holky)

Závody dvojic na lodi (na čas)

Pojídání koláče na zavěšené niti (bez pomoci rukou)

No a pak se začaly dít věci, když se do toho dali i dospělí:

Přetahovaná lanem (Sklenařice x Vysoké) – ženy

Přetahovaná lanem (Vysoké x Sklenařice) – muži

Letos to skončilo 1:1

Nafukování balonků na čas (opět za ceny)

S přibývajícím večerem děti odpadaly, dospěláci se bavili a popíjeli. Ceny docházely, až došly.

Tradiční odemykání koupáku letos bylo svěřeno Jindře Davies + Janě Borecké za skvělé služby.

A ještě 1 vrchol je hodný zaznamenání. Kapela Jari Kuri Band na našem podiu ve stylu „Švihák lázeňský“ hráli skoro do půlnoci.

Hlavně, že to ve zdraví všichni přežili. Krakonoš nám s počasím přál vrchovatě a noc byla tropická. Detaily nemá cenu psát, to musíte příště přijít a jestli měl někdo připomínky, rádi je příště společně napravíme. Slibujeme, že za rok budou služby na našem koupališti zase o chlup lepší.

Všem, co to zvládli, patří poděkování a přijďte se k nám vykoupat!

Zapsal J. G Čermák

Pivní panika

Je to už rok, co se to stalo, ale stále se mi to vrací... Byl červenec – před deblama (spousta starání a organizování) a ve čtvrtek mi přivezli závoz 6 sudů z nejmenovaného pivovaru. Ten samý den mi 1 dáma, kterou nebudu jmenovat, volala, jak to máme spivem, že se nemám o nic starat, že je píva dost.

Přemýšlel jsem, jak s tou informací naložit. Nakonec jsem těch 6 kousků složil do sklepa.

Za 2 dny večer – sobotní deblový – za mnou přišli ze školy, že jim došlo pívo, jestli ještě nemáme. Jsme dobráci! Máme u sokolovny!

„Vemte kolečko a jedem“, musíme si přeci pomáhat... Ještě jsem půl kopce od Sokolovny ke škole kolečko tlačil.

Půl slova poděkování, že jsme někomu „vytrhli trn z paty“ při hodnocení akce nepadlo. Ale to člověk ani nečeká. Každý dobrý skutek má být po zásluze... *JČ*

Tělovýchova

Sport ve Vysokém

Polovina roku je za námi, a tak je na čase ohlédnout se za výsledky našich sportovců.

Fotbal

Fotbalisté TJ Vysoké nad Jizerou zakončili sezónu 2024/2025 na 8. místě ze 14 družstev. Nejlépe se jim dařilo v domácích zápasech, což jen potvrzuje, jak velkou roli hraje podpora fanoušků. Přijďte fandit – právě vaše přítomnost žene naše hráče k lepším výkonům! :-)

Konečné pořadí sezóny 2024/2025:

TJ Jiskra Libštát	59 bodů
TJ Sokol Jablonec nad Jizerou	55 bodů
TJ Sokol Bozkov	51 bodů
SK Mírová pod Kozákovem	48 bodů
TJ Sokol Roztoky	44 bodů
Sportovní klub Studenec B	42 bodů
TJ Sokol Martinice	41 bodů
TJ Vysoké nad Jizerou	**35 bodů**
TJ Sokol Zálesní Lhota	32 bodů
TJ Sokol Mříčná	30 bodů
TJ So Stružinec/FC Lomnice B	27 bodů
TJ Sokol Nová Ves	24 bodů
1. FC Tatobity	20 bodů
SK Semily B	16 bodů

Mládežnický fotbal

Výborně se rozvíjí také práce s mládeží. Pod vedením Lukáše Zemana, Aleše Havelky, Jardy Metelky a dalších vznikl tým, který se po několika přátelských utkáních od konce srpna zapojí do okresního přeboru ve spolupráci s Bozkovem.

Volejbal

Volejbalu se v letošní sezóně příliš nedařilo. Do soutěže se přihlásilo pouze družstvo žen, které obsadilo 5. místo z 6 týmů v krajském přeboru II. třídy. Nadějí do budoucna jsou mladší hráčky, které trénuje Klára Nechanická. Věříme, že se brzy dočkáme lepších výsledků i v tomto sportu.

Moderní gymnastika

Skvělé výsledky tradičně přináší moderní gymnastika.

Na závodech ***AJUR 5. dubna v Hradci Králové*** se naše závodnice umístily následovně:

Klaudie Svobodová – 2. místo
Markéta Straková – 1. místo
Nela Popková – 3. místo

Barbora Bujárková – 4. místo
Jůlie Halířová – 4. místo

Na domácím závodě ***Vysocká stuha*** následující týden bodovaly:

Jůlie Halířová – 1. místo
Klaudie Svobodová – 2. místo
Markéta Straková – 2. místo
Nela Popková – 3. místo
Ema Konopová – 4. místo
Nella Pikous – 4. místo

V ***oblastním přeboru v Chrudimi*** 17. května získala děvčata tato umístění:

Markéta Straková – 1. místo
Ema Konopová – 3. místo
Klaudie Svobodová – 1. místo
Barbora Bujárková – 3. místo
Adina Kotůlková – 3. místo
Jůlie Halířová – 1. místo
Nella Pikous – 2. místo
Sofie Jiroušová – 3. místo
Nela Popková – 3. místo
Tereza Plíšková – 4. místo

Na Mistrovství ČR postoupily: **Markéta Straková**, **Ema Konopová** a **Nela Popková**. První družstvo spolu s Markétou Strakovou obsadilo krásné **8. místo z 25 týmů.**

Cyklistika

V současnosti byla obnovena licence našeho cyklo klubu a závodníci tak mají možnost reprezentovat náš tým i na licencovaných závodech.

Zatím se mladí cyklisté zúčastnili čtyř závodů ***Krkonošského poháru mládeže*** s těmito výsledky:

Zuzka Fedorková (dívky 2015–2016): 3× 1. místo, 1× 2. místo – celková vítězka

Jindra Kučera (chlapci 2019–2020): 3× 1. místo + neúčast v Jilemnici – celkový vítěz

Ondra Zelinka (chlapci 2019–2020): celkově 8. místo

František Kučera (chlapci 2017–2018): celkově 5. místo

Matěj Zelinka (chlapci 2017–2018): celkově 6. místo

Těchto pět závodníků se zapojilo i do ***Dětského MTB cupu Libereckého kraje***. Po 4 ze 7 závodů mají tyto průběžné výsledky:

Zuzka Fedorková – 2. místo (z 11 závodnic)

Jindra Kučera – 5. místo (ze 74 závodníků)

Ondra Zelinka – 38. místo (ze 74 závodníků)

Matěj Zelinka – 13. místo (z 54 závodníků)

František Kučera – 14. místo (z 54 závodníků)

Někteří se účastnili i Mistrovství ČR v Bedřichově (20. 7.), kde se nejlépe vedlo **Jindrovi Kučerovi**, který skončil na 3. místě a **Zuzce Fedorkové**, která skončila jedenáctá. Příští mistrovský závod je čeká 17. 8. v Harrachově.

Další úspěšnou jezdkyní z Vysokého je **Lucka Burgermeisterová**, která už závodí na vyšší úrovni. V minulosti například reprezentovala Liberecký kraj na Olympijských hrách dětí a mládeže (2022, 2024), získala 1. místo na evropském poháru v cyklokrosu v Ostravě v roce 2022 a v roce 2023 a 2024 se umístila na celkovém 2. místě v Dětském MTB cupu. K jejím nejlep-

ším výsledkům vtomto roce patří 3. místo v Českém poháru v gravelu v Podralsku a 3. místo v jednom ze závodů seriálu Peklo severu.

Běh do vrchu Šachty – Štěpánka

20. července se uskutečnil XL. ročník závodu v běhu do vrchu Šachty – Štěpánka. Závodu se zúčastnilo celkem 55 závodníků.

Tělovýchova a zázemí TJ

TJ má nového pracovníka – pana **Vasila Kovbasnuka**, který se stará především o technické zázemí budov a další majetek. Díky grantu z města proběhla výměna osvětlení ve velkém sále, což přinese úsporu energie. Po-

stupně se upravuje i ubytovna TJ, která si po dlouhých letech jistě zaslouží obnovu. Nutností bylo oplechování komína, kudy zatékalo do objektu ubytovny.

Další akce a závody ve Vysokém

Poprvé se letos uskuteční na pozemcích TJ „Keltská noc“ (7. – 9. srpna). Její přínos pro TJ i celé město zhodnotíme až po skončení festivalu, ale věříme, že organizátoři vše zvládnou ke spokojenosti místních i návštěvníků.

V blízké době nás čeká cyklistický závod „Vysocká časovka“ 17. srpna, která se kvůli opravám hlavní silnice pojede letos z Podbozkova přes Bozkov, Jesenný, Roztoky, Starou Ves a Starovačkou až k cukrárně u Bachtíků.

Dalším závodem bude přespolní běh „Okolo Petruškových vrchů“ 6. září. Fotbalisté zahájí sezónu 16. srpna ve Víchové nad Jizerou a první domácí zápas odehrají 23. srpna s Novou Vsí. Gymnastky uspořádají „Krakonošův pohár“ 18. října.

Za TJ Vysoké nad Jizerou
Zuzana Kučerová

Gymnastika

Turisti

Turistická sezona je v plném proudu,

je čas dovolených a každý využívá příjemných teplot ke splnění toho, co si naplánoval. I my jsme uskutečnili čtyřdenní cyklovýlet do Lužických hor. Odjezd byl v pondělí 16. 6. Trochu nás překvapil déšť a meteorolog stále oddaloval jeho konec. Nakonec jsme se dočkali a mohli jsme vyrazit. Trasa byla naplánována po vlastní ose až na místo ubytování, byla vybrána tak zvaná Hřebenovka. Počet účastníků byl 19 cyklistů a bylo nutno vytvořit tři skupiny, protože tak početná banda je překážkou na silnici. Sice trasa vedla jen minimálně po silnici, ale bereme ohledy i na jiné účastníky provozu. Po dopoledním dešti byl stav cest trochu obtížnější. Nastoupali jsme pod Ještědem až do 840 m a následovala odměna při sjezdu do cíle naší cesty, to byly Žibřidice. To je hned vedle Křižan, kde je přestěhovaný orloj z Kryštofova údolí. Trochu jsem měl obavy z obtížné trasy, ale po příjezdu panovala dobrá nálada, která byla ještě pozdvižena krásným ubytováním. Penzion měl prostorné pokoje, vše dobře udržované, nazdobené a nechyběly ani výhle-

dy. První den bylo ujeto 59 km. Následující den svítilo už od rána sluníčko a mohli jsme si užívat krásné počasí. Trasa vedla směrem k Českému Dubu. Cestou byla odbočka k lázním Kundratice. Tady mají vybudované přístupové cesty z dřevěných lávek, které se klikatí borovým lesem a vedou k lázním. Lázně jsou zaměřeny na pohybové ústrojí. K léčbě se využívá sirnoželezitá slatina z nedalekých zdrojů. Jde o jedny z nejstarších lázní v republice. Tady jsem potkal kamaráda cyklistu, který mě varoval před zpáteční cestou do Vysokého přes Hodkovice směrem na Frýdštejn, silnice je uzavřena, ale on tam jel a ukázal mně odřeniny. Cestou do Českého Dubu byla ještě odbočka k prameni Ploučnice. Prameniště se nachází nedaleko Osečné a je to nejvydatnější ve střední Evropě a vydatnost neklesá ani za největšího sucha. Ploučnice je

využívána vodáky po celou sezonu. Délka toku je 105 km a v Děčíně se vlévá do Labe. Hned vedle prameniště je Jenišovský rybník s kvetoucími lekníny.

Odtud jsme pokračovali do Českého Dubu, tady jsou k vidění památky historického významu, jako je radnice v novorenesančním stylu, zámek ze 13. století, kostel Seslání Ducha svatého, kostel Nejsvětější Trojice a v Podještědském muzeu je i sbírka předmětů, které připomínají život Karolíny Světlé. Při zpáteční cestě jsme ještě navštívili Golf club Ještěd, kde je v jeho blízkosti umístěn ležící golem. Kdo není připraven, bývá trochu překvapen, protože při příchodu se najednou probudí a z reproduktoru se ozve „Kdo mě to budí ze spánku". Golem je z betonu a ze země mu koukají nohy a je asi 20 m dlouhý. To už nastal čas návratu a tento den jsme ujeli 48 km.

Třetí den našeho putování nás čekalo opět krásné počasí. Navštívili jsme Průrvu Ploučnice, to je oblíbené místo vodáků, příjezd na lodi vypadá nenápadně, ale břehy se zužují a je tady tunel v délce asi 300 m. Byl uměle vybudován a voda sloužila k pohonu hamru, to pochází z německého slova Hammer neboli kladivo. Vodní kolo sloužilo k pohonu bucharu v kovářské dílně. Tento den jsme ještě navštívili Brniště, kde jsou k vidění skalní reliéfy a spousta soch ze dřeva, hlavně je to špatně značené, ale našli jsme to. Na kole sjízdné jen pro zdatné, a to bylo něco pro nás. Ve Stráži pod Ralskem jsme nemohli vynechat zmrzlinárnu, která je už otevřená spoustu let bez přerušení provozu.

Dalším místem na trase byla Zdislavina studánka, jde o léčivý pramen nedaleko Jablonného v Podještědí. U pramene je altán, kde je možnost posezení. Podle legendy prý pramen vybudovala samotná Zdislava z Lemberka. V současné době je voda vedena pod cestou a vytéká z pískovcového žlábku. Byla to jen krátká zastávka, takže léčba nebyla tak účinná. Odtud jsme pak pokračovali k zámku Lemberk. Zámek byl postaven ve 13. století Havlem z Lemberka, a to byl manžel sv. Zdislavy. Do roku 1945 jej vlastnili Gallasové a nyní je ve vlastnictví státu. V době našeho příjezdu bylo už zavřeno a už byl čas k návratu do místa ubytování. V této oblasti je tolik zajímavých míst, ale vše se nedá stihnout. Někteří navštívili Křišťálový chrám v Kundraticích u Cvikova. Jde o výstavu Bořka Šípka, známého designéra a skláře,

který je znám po celém světě. V blízkosti kostela je sklárna a zahrada vyzdobená sklářskými výrobky. V tento den jsme našlapali 44 km.

Poslední den už byl návrat do Vysokého. Opět krásné počasí a docela i foukalo, kupodivu přestal platit Murphyho zákon „furt proti větru“. Ale měli jsme celý den vítr v zádech. Rozloučili jsme se s penzionem a vyjeli k domovu. Jedna skupina se vracela Hřebenovkou a naše parta si vybrala cyklostezku z Dolánek do Železného Brodu. Ze Žibřidic vedla trasa na Osečnou do Hodkovic, tady jsme uhnuli na Jílové, protože úsek Hodkovice - Frýdštejn je uzavřen a okolo pivovaru Malý Rohozec se sjelo do Dolánek. Z Líšného je otevřen nový úsek cyklostezky do Železného Brodu, který stojí za to. Je to snad nejhezčí část, na vybudování asi nejpracnější. Ještě se dodělává zábradlí a drobné úpravy, povrch je krásně rovný a cyklista se může jenom kochat. Domů jsme ujeli 75 km a musím říct, že nikdo neměl defekt ani žádnou závadu.

Libor opět přepravil zavazadla a patří mu poděkování. Celkem bylo ujeto za čtyři dny 226 km.

Závěrem bych chtěl ještě popřát pevné zdraví, hodně štěstí do dalších let našim jubilantům, jsou to Mirek Večerník, Olda Austl a Lída Rakusová. Našim dvěma členkám se také narodily děti, Helenko a Ivo, ať to roste a jsou zdravé.

Dne 5. 7. proběhla akce Výstup na Bílou skálu a 26. 7. Krajem zapadlých vlastenců, ale o tom až příště.

Čtenáře Větrníku a příznivce turistiky zdraví

Jirka Mohr

Společenská kronika

Vítání občánků 9. 6. 2025

Kryštof Pastorek

Daniel Bachtík

Teodor Drmla

Eliška Davidová

Markéta Skalská

Vysoké nad Jizerou

Adametzová Marie	80 let
Babáková Věra	71 let
Bartoňová Zorka	77 let
Čivrná Anna	77 let
Doubalíková Marie	76 let
Dufek Petr	76 let
Grosman Petr	85 let
Hásek Josef	74 let
Havelková Helena	87 let
Hejralová Renata	70 let
Hnyk Oldřich	77 let
Hnyková Ivana	73 let
Horčová Růžena	78 let
Karban Jaroslav	79 let
Koucký Jan	76 let
Kozák Ivan	81 let
Krobová Eva	77 let
Kukla Vladimír	78 let
Líbal Jiří	79 let
Malíková Eva	75 let
Matoušková Alena	77 let
Nesvadbová Božena	84 let
Nigrinová Jarmila	72 let
Poskočil Zdeněk	86 let
Pourová Dana	74 let
Preissler Miloslav	75 let
Prokop Milan	82 let
Sedláčková Alena	83 let
Schmoranz Martin	71 let
Skrbková Květoslava	79 let
Šalda Karel	70 let
Šaldová Marie	77 let
Šikolová Naděna	79 let
Špiková Helena	85 let
Šulcová Olga	80 let
Štěpánek Pavel	70 let
Tomanová Olga	72 let
Tyle Vlastimil	70 let
Vopálková Věra	70 let
Vránová Alena	87 let

Stará Ves

Ende Jiří	71 let
Francová Marta	73 let
Kouble Zdeněk	70 let

Sklenařice

Bělohlávek Bohuslav	75 let
Grosman Vladimír	83 let
Haba Petr	82 let
Holec Karel	75 let
Holubová Krystyna	75 let
Jiřič Milan	72 let
Novotný František	78 let

Horní Tříč

Čechová Jitka	77 let
Fidra Ladislav	78 let
Hlůžová Libuše	71 let
Chmelíková Alena	73 let
Richterová Marie	75 let
Slavík Jan	71 let

Helkovice

Malík Jiří	79 let
Skrbek Zdeněk	78 let

Svatby

Dne 30. května 2025 byli ve Sklenařicích oddáni **Lucie Němečková a Jan Chramosta** z Benátek nad Jizerou.

Dne 6. června byli ve Sklenařicích oddáni **Tatiana Chytrová a Vítězslav Havlas** z Hořejan.

Dne 20. června byli ve Vysokém nad Jizerou oddáni **Vendula Skalská a Martin Hell** z Lomnice nad Popelkou.

Dne 21. června byli v Roprachticích oddáni **Eva Jandurová a Vladimír Pala** z Roprachtic.

Dne 28. června byli ve Sklenařicích oddáni **Šárka Vodičková** ze Sklenařic a **Tomáš Grepl** z Blíštěk.

Narození

Dne 11. května 2025 se narodila Yvie a Davidu Hejralovým dcera **Agnes Olivia.**

Dne 10. června 2025 se narodil Heleně Pánkové a Michalu Dvořákovi syn **Kryštof Dvořák.**

Dne 21. června 2025 se narodila Ivě a Lukáši Kunovým dcera **Ema.**

Úmrtí

Dne 23. června 2025 zemřel ve věku nedožitých 87 let pan **Miloslav Cerman** z Vysokého.

Broňka Kořínková

Když tohle píšu, tečou mi po tvářích slzy. Broňa umřela! Na konci března nás navždy opustila Broňka Kořínková z Roprachtic. Narodila se ale ve Vysokém jako Knopová.

Naše mamka byla sluníčko, byla pracovitá, pro rodinu by udělala všechno, výborně vařila, milovala zvířátka a svou zahrádku, milovala les a když se šlo na houby, vždycky našla nejvíc hříbků, ráda jezdila velkými auty. Milovala našeho taťku Josku, milovala svoje děti, Šárku, Mišku a Vojtíka, milovala svoje dvě krásné vnučky Valinku a Stellinku.

Proč teda musela odejít tak mladá, to nepochopím, to nepochopíme nikdo. Konec března nám všem otočil život naruby a moc, moc těžko se s tím vyrovnává.

Já už nemůžu psát víc, nevidím na to. Proto bych chtěla mamince ze srdce poděkovat za všechno, co pro nás kdy udělala, omluvit se za slova, která jsem i třeba nechtěně řekla a za ty, která jsem říct měla, ale neřekla. Milujeme Tě, Broničko, ať už Tě tam nahoře nic nebolí!

Děkuji všem, kdo jste mamce Broňce věnovali tichou vzpomínku, děkuji všem, kteří projevili soustrast a děkuji všem, kteří se s ní přišli osobně rozloučit a dát jí k rakvi kytičku.

Mamko, ahoj. *Za všechny Tvoje Šárka*

Zpravodaj MěÚ Vysoké nad Jizerou - Větrník LVIII - 7-8/2025
redakce: Eva Marková, Renata Hejralová, grafika Ing. Pepa Hejral, vytiskl H&H Servis 2025,
příspěvky zasílejte do knihovny na vetrnik@vysokenadjizerou.cz, tel: 481 540 278,
uzávěrka 10. dne lichého měsíce, tisk povolen MK ČR E 22952, náklad 370 ks, cena 20 Kč.

50 leté
VÝROČÍ

25. září 2025, 15:00 Vysoké nad Jizerou

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ ÚSTAVU CHIRURGIE RUKY A PLASTICKÉ CHIRURGIE

Srdečně Vás zveme na den otevřených dveří Ústavu, který se koná u příležitosti 50. výročí zahájení programu chirurgie ruky ve vysocké nemocnici.
Těšit se můžete na expozici z historie a prohlídku prostor Ústavu.

Ústav chirurgie ruky
a plastické chirurgie
Vysoké nad Jizerou

Těšíme se na Vaši návštěvu!